

SEPPO MONTÉN

KOULUTUKSESTA TYÖMARKKINOILLE

Osa 8. Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

4

TUTKIMUSKATSAUKSIA 2016

Helsingin kaupunki
Tietokeskus

**TIEDUSTELUT
FÖRFRÅGNINGAR
INQUIRIES**

Seppo Montén, p. – tel. 09 310 36364
Henrik Lönnqvist, p. - tel. 09 310 36534
etunimi.sukunimi@hel.fi

**JULKAISIJA
UTGIVARE
PUBLISHER**

Helsingin kaupungin tietokeskus
Helsingfors stads faktacentral
City of Helsinki Urban Facts

**OSOITE
ADRESS
ADDRESS**

PL 5500, 00099 Helsingin kaupunki
(Siltasaarenkatu 18–20 A)
PB 5500, 00099 Helsingfors stad
(Broholmsgatan 18–20 A)
P.O.Box 5500, FI-00099 City of Helsinki
Finland (Siltasaarenkatu 18–20 A)

**PUHELIN
TELEFON
TELEPHONE**

09 310 1612

**INTERNET
WWW.HEL.FI/TIETOKESKUS/**

**TILAUKSET, JAKELU
BESTÄLLNINGAR, DISTRIBUTION
ORDERS, DISTRIBUTION**

p. – tel. 09 310 36293
tietokeskus.tilaukset@hel.fi

**KÄTEISMYyntI
DIREKTFÖRSÄLJNING
DIRECT SALES**

Tietokeskuksen kirjasto
Siltasaarenkatu 18–20 A, p. 09 310 36377
Faktacentralens bibliotek
Broholmsgatan 18–20 A, tel. 09 310 36377
City of Helsinki Urban Facts Library
Siltasaarenkatu 18–20 A, tel. +358 09 310 36377
tietokeskus.kirjasto@hel.fi

Helsingin kaupungin tietokeskus
Helsingfors stads faktacentral
City of Helsinki Urban Facts

KOULUTUKSESTA TYÖMARKKINOILLE

Osa 8. Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

SEPPO MONTÉN

TUTKIMUSKATSAUKSIA
FORSKNINGSRAPPORTER
STUDY REPORTS

2016:4

KÄÄNNÖKSET
ÖVERSÄTTNING
TRANSLATIONS
Magnus Gräsbeck

TAITTO JA KUVIOT
OMBRYTTNING OCH FIGURER
GENERAL LAYOUT AND GRAPHS
Lotta Haglund

KANSI
PÄRM
COVER
Tarja Sundström-Alku
Kansikuva | Pärmbild | Cover picture
Etukansi, Seppo Montén
Takakansi, Helsingin kaupungin
aineistopankki, Seppo Laakso

PAINO
TRYCKERI
PRINT
Edita Prima Oy, Helsinki 2016

PAINETTU
ISSN 1455-7266
ISBN 978-952-331-104-6

VERKOSSA
ISSN 1796-7236
ISBN 978-952-331-105-3

SISÄLTÖ

Esipuhe	5
Förord	6
Preface	7
Taustaa	9
1 Raportoinnin rakenne	10
2 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	11
2.1 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala eräiden taustamuuttujien valossa...11	
2.2 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala: ammattijakaumien keskittyneisyys	13
2.2.1 Koulutusala	13
2.2.2 Opintoalat.....	14
2.2.3 Opintoalat ja koulutusasteet	15
2.3 Koulutuksesta ammattiin	16
2.3.1 Matkailuala [koulutuskoodi 801].....	16
2.3.2 Majointus- ja ravitsemisala [koulutuskoodi 802].....	23
2.3.3 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut [koulutuskoodi 804].....	29
2.3.4 Puhdistuspalvelut [koulutuskoodi 805].....	38
2.3.5 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus [koulutuskoodi 899]	44
3 Lopuksi	50
Kirjallisuutta	52
Liitetaulut	53
Liitekuviot	58
Liite 1	60
Opetushallinnon koulutusluokitus	60

ESIPUHE

Kaupungistumisen myötä syntyvät uudet työpaikat ovat usein palvelualan työpaikkoja. Erikoistuneet palvelut löytävät kysyntänsä, kun markkina-alueella potentiaalisten kuluttajien joukko kasvaa. Erikoistuneet palvelut voivat toimia myös kaupungin kasvua tukevana tekijänä. Palveluelinkeinojen kasvu on merkki työnjaon kehittymisestä. Vaikka Suomea pidetään usein itsepalveluyhteiskuntana, muutos on meilläkin tapahtumassa.

Palvelualojen rooli työllistäjänä on kaikissa korkean elintason maissa suhteellisen suuri. Palveluissa on kyse työnjaon kautta kansalaisten elintasosta. Kaikkea ei tarvitse tehdä itse. Esimerkkinä tällaisesta kaupungistumisen ja vaurastumisen kasvattamasta toimialasta voidaan nostaa esiin matkailu-, ravitsemis- ja talousala. Esimerkiksi etnisten ravintoloiden kirjo suurkaupungeissa on todella laaja. Tämä kehitys näkyy myös Helsingissä, ja ruokateemaa pyritään myös kaupunkitasoisesti käyttämään apuna kaupunkimarkkinoinnissa. Kaupungistumisella on mitä ilmeisimmin myös kytkentä turismin kasvuun. Helsingissä matkailijamäärät ovat viimeisten vuosien aikana kasvaneet merkittävästi. Uusille hotelleille on jatkuvasti kysyntää.

Tämä Helsingin kaupungin tietokeskuksen erikoistutkija Seppo Monténin tutkimuskatsaus on kahdeksas työ sarjassa, jossa analysoidaan tutkinnon alan ja ammatillisen alan välistä yhteyttä Helsingistä kerätyllä tutkimusaineistolla. Tarkastelut suoritetaan opintoaloittain ja koulutusasteittain käyttäen opetushallinnon kymmenluokkaista koulutusala-luokitusta. Tässä työssä tarkastelun kohteena on matkailu-, ravitsemis- ja talousala.

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen saaneista valtaosalla on ammatillinen toisen asteen koulutus. Yliopistokoulutuksen saaneiden osuus alan koulutuksen saaneiden joukossa varsin vähäinen. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen saaneet työllistyvät keskimääräistä useammin yksityiselle sektorille ja tavallista harvemmin valtion palkkalistoille. Alan koulutuksen saaneiden työllistyminen on etenkin ammattikorkeakouluista valmistuneilla korkeammalla tasolla kuin keskimäärin kaikilla aloilla.

Helsingissä maaliskuussa 2016

Henrik Lönnqvist
Vs. tutkimuspäällikkö

FÖRORD

De nya arbetstillfällena som uppstår i och med urbanisering är ofta servicejobb. Olika former av specialiserad service hittar sin publik i och med att antalet potentiella konsumenter växer. Specialiserad service kan också vara en faktor som stöder städernas tillväxt. Att servicenäringarna växer är ett tecken på att arbetsfördelningen utvecklas. Trots att Finland ofta betraktas som ett självservicesamhälle, är en förändring på gång även hos oss.

I alla länder med hög levnadsstandard spelar servicenäringarna en relativt stor roll för sysselsättningen. Servicen handlar via arbetsfördelning om medborgarnas levnadsstandard. Man behöver inte göra allt själv. Ett exempel på en näringsgren som vuxit i och med urbanisering och ökat välstånd är turism-, hotell- och restaurangbranschen. Som exempel finns det i storstäder idag ett verkligt varierat utbud av etniska restauranger. Denna trend märks även i Helsingfors, och temat mat används också som hjälp för stadens marknadsföring av sig själv. Urbaniseringen har högst uppenbart ett samband också med ökande turism. De senaste åren har turistmängderna vuxit betydligt i Helsingfors. Det finns ständigt efterfrågan för nya hotell.

Föreliggande forskningsöversikt är Helsingfors stads faktacentrals specialforskare Seppe Monténs åttonde arbete i en serie som analyserar sambandet mellan examensinriktning och yrkesinriktning utgående från ett material insamlat i Helsingfors. Analyserna görs enligt studieinriktning och utbildningsnivå i enlighet med utbildningsförvaltningens indelning i tio klasser. I föreliggande arbete gäller analysen dem som studerat inom sektorn turism, hotell och restaurang.

Största delen av dem som utbildat sig inkom för turism-, hotell- eller restaurangsektorn har gjort det på andra stadiet. Bara en liten del har studerat på universitetsnivå. De som studerat inom sektorn har i större utsträckning än genomsnittet fått arbete inom privata sektorn och mindre än genomsnittet hos staten. Sysselsättningsläget för dem som studerat för turism-, hotell- och restaurangsektorn vid i synnerhet yrkeshögskolor är bättre än medeltalet för samtliga sektorer.

Helsingfors, mars 2016

Henrik Lönnqvist
t.f. forskningschef

PREFACE

New jobs that come about along with urbanisation are often service jobs. Various forms of specialised services find their markets as the numbers of potential clients grow. Specialised services, too, may be a factor that supports the growth of cities. If service industries grow it is a sign that the division of work develops. Although Finland is often seen as a self-service society, change is underway here, too.

In all countries with a high standard of living, service industries play a fairly big role for employment. By intermediary of the division of work, services are all about the standard of living of citizens. You do not need to do everything yourself. An example of an industry having grown along with urbanisation and rising wellbeing is the tourism, hotel and restaurant business. To give an example, the provision of ethnic restaurants is very large in major cities today. This trend is apparent in Helsinki, too, and the theme of food is also used as an aid in the city's marketing strategies. Quite obviously, urbanisation is linked to the increase in tourism. In recent years, tourist volumes in Helsinki have grown considerably. New hotels are constantly asked for.

The present study report is the eighth work in a series by Urban Facts Senior Researcher Seppo Montén analysing the correlation between field of education and field of employment. The work draws on a material collected in Helsinki, and the analyses look at field of education and field of employment adopting the ten-class education division used by the Finnish education authorities. The present study report analyses in what sectors people with a completed education for the tourism, hotel and restaurant sector have found work.

The majority of those having educated themselves for this business have done so at secondary level. Only a small proportion have studied at university level. Those having studied in the sector have more commonly than average received a job in the private sector and less than average in the state sector. With those having studied for this sector, especially at polytechnics level, the employment situation is better than the average of all sectors.

Helsinki, March 2016

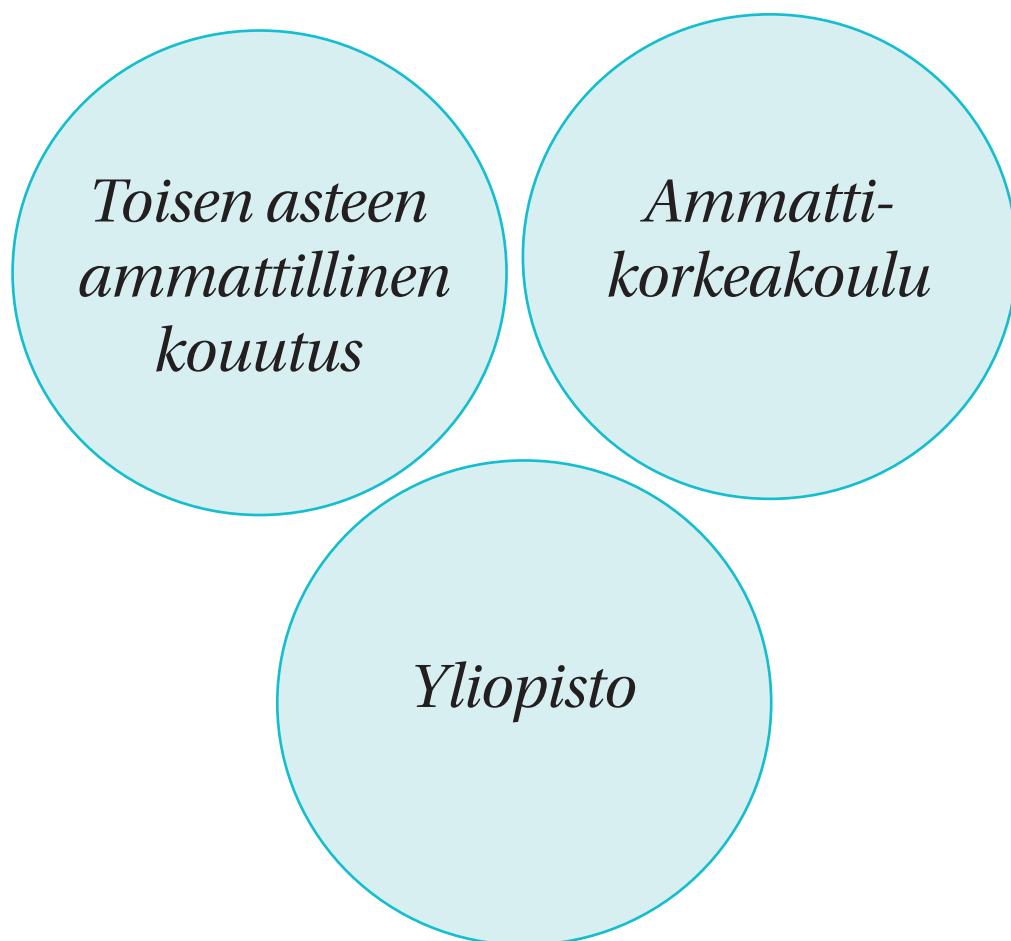
Henrik Lönnqvist
Acting Research Manager

TAUSTAA

Tässä raporttisarjassa kuvataan tutkinnon suorittaneiden sijoittumista työmarkkinoille. Tarkastelun pohjana oleva aineisto on tuotettu Tilastokeskuksen henkilörekistereistä. Aineiston alkuperäinen käyttötotehtävä liittyi työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointitutkimukseen. Aineiston avulla selvitettiin ammattien ja koulutusten välisiä riippuvuuksia. Sitä käyttäen rakennettiin ns. ammattien ja koulutusten välinen vastaavuusavain. Avain kuvaa ammattikohtaisesti sitä, minkälainen koulutusrakenne tuottaa juuri tähän ammattiin sopivimman koulutuksen. Vastaavuusavain puolestaan sijoitettiin työvoima- ja koulutustarpeita ennakoivaan laskentamalliin. Tämä varsin mittava aineisto ansaitsee myös oman tarkemman kuvauksensa. Siksi tämä julkaisu.

Aineisto pohjautuu vuoden 2006 työssäkäyntitilastoon, ja tarkastelukohteena on Helsingissä työssä käyvät henkilöt. Aineisto on kohtalaisen vanha, mutta ammattien ja koulutuksen vastaavuutta kuvaavat rakenteelliset riippuvuudet ovat suhteellisen vakaita yli ajan. Selvitysten painopiste on opintoalojen välisessä vertailussa.

1 RAPORTOINNIN RAKENNE

Raportointi etenee opetushallinnon koulutusluokituksen mukaisesti. Luokituksessa on kymmenen koulutusala eli yleissivistävä koulutus ja yhdeksän ammatillista alaa. Kukin koulutusala jakaantuu useampaan opintoalaan, joita on yhteensä 71. Opintoalat on vielä jaoteltu koulutusasteen mukaan; koulutusasteet on ryhmitelty kolmelle tasolle (toinen aste, ammattikorkeakouluaste ja yliopistoaste). Selvitykset julkaistaan yksi koulutusala kerrallaan. Opetushallinnon käyttämä koulutusluokitus on liitteenä 1.

Tarkastelun keskiössä on opintoalojen välinen vertailu. Vertailun pääkohteena on se, minkälaisiin ammatteihin eri tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet. Mukana vertailuisa on myös joukko muita muuttujia, kuten tutkinnon suorittaneiden työllisten sukupuoli, ikä, äidinkieli, työnantajasektori ja tutkinnon suorittaneiden työmarkkina-asema.

Varsinaisten ammattien lisäksi kiinnostuksen kohteena on se, minkälainen on ammattien rakenne eri opintoalojen kohdalla. Tuottaako koulutus hyvin suppealle alalle osaajia vai onko tutkinnon suorittaneiden ammattikirjo kovinkin laaja? Tätä ulottuvuutta on kuvattu gini-indeksillä (gini-kertoimella). Gini-indeksi mittaa jakauman keskittyneisyyttä, ja sitä on käytetty paljon etenkin tulojen jakaantumisen kuvaajana. Tässä yhteydessä indeksiä käytetään siis ammattien jakaantumisen mittarina. Gini-indeksin arvo liikkuu nolasta yhteen. Jos opintoalan ammattijakauma on täysin tasainen eli tutkinnon suorittaneita siirtyy jokaiseen ammattiin yhtä paljon, gini-indeksi saa arvon nolla. Jos taas tutkinnon suorittaneet päätyvät kaikki yhteen ja samaan ammattiin, indeksin arvoksi tulee yksi. Korkea gini-indeksin arvo tarkoittaa siis sitä, että kyseisen tutkinnon suorittaneet ovat keskittyneet suhteellisen voimakkaasti pieneen määrään ammatteja. Matala indeksiarvo puolestaan kertoo siitä, että tutkinto on tyypiltään lähellä ammatillista yleistutkintoa.

Gini-indeksit on laskettu kaikkien ammattien jakaumasta; ammatteja on tässä aineistossa yhteensä 531 kappaletta. Näin ollen opintoalakohtaisessa ammattijakaumassa tulee paljon nollahavaintoja eli on paljon sellaisia ammatteja, joissa ei toimi yhtään kyseisen tutkinnon suorittanutta. Tämä johtaa siihen, että gini-indeksien arvot ovat kaikkien opintoalojen osalta varsin korkeat, mutta eroja yläpäässäkin tietenkin löytyy. Tästä enemmän jäljempänä.

Mennään seuraavaksi koulutusalaakohtaisiin tarkasteluihin. Aineistosta on valmistunut seitsemän raporttia (humanistinen ja kasvatusala; kulttuuriala; yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala; luonnontieteiden ala; tekniikan ja liikenteen ala; luonnonvara- ja ympäristöala; sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala). Tässä selvityksessä tarkastelun alla on matkailu-, ravitsemis- ja talousala.

2 MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalaan sisältyy viis opintoalaa. Näistä kaikilla annetaan koulutusta toisella asteella ja ammattikorkeasteella. Lisäksi yhdellä opintoalalla voi suorittaa myös yliopistoasteen tutkinnon. Toisella asteella voi opiskella koulutuskokonaisuuksia matkailualalta, majoitus- ja ravitsemisalalta, kotitalous- ja kuluttajapalveluista sekä puhdistuspalveluista. Alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla restonomeilla on kokonaisnäkemys matkailu-, ravitsemis- ja talousalasta ja sen kehittämismahdollisuuksista. Koulutustavoitteiden mukaan he osaavat suunnitella, tuottaa, toteuttaa, myydä ja kehittää eri kohderyhmille sopivia palveluja. Restonomit voivat hankkia koulutuksensa hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelmasta, hotelli- ja ravintola-alan liikkeenjohdon koulutusohjelmasta, matkailun koulutusohjelmasta, matkailun liikkeenjohdon koulutusohjelmasta tai palvelujen tuottamisen ja johtamisen koulutusohjelmasta. Yliopistopuolella voi opiskella esimerkiksi kotitaloustiedettä, ravitsemustiedettä tai matkailututkimusta.

2.1 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala eräiden taustamuuttujien valossa

Verrataan ensiksi matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneita työllisiä Helsingin kaikkiin työllisiin muutaman taustamuuttujan mukaan. Vertailua on tehty toisaalta kaikkiin työllisiin, toisaalta samanasteisen tutkinnon suorittaneisiin työllisiin. Tiedot kuvaavat Helsingissä työssä käyviä (taulut 1a ja 1b). Työmarkkina-asemaa kuvaavat tiedot koskevat Helsingissä asuvaa väestöä (taulu 1c). Taulukoissa 1a ja 1b ylin rivi ”Kaikki työlliset yhteensä” sisältää myös ilman ammatillista tutkintoa olevat työlliset, joita on verrattu kaikkiin tämän koulutusalan tutkinnon suorittaneisiin työllisiin. Niinpä tarkemman vertailukuvan saa koulutusasteen mukaisesta vertailusta, jossa tämän alan tutkinnon suorittaneita on verrattu kaikkiin vastaavan tasoisen tutkinnon suorittaneisiin.

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet poikkeavat kaikista tutkinnon suorittaneista äidinkielen mukaan toisen asteen ja ammattikorkeasteen osalta kohdallaisen vähän. Sen sijaan yliopistoasteen tutkinnon suorittaneiden joukossa suomen kieli korostuu selvästi. Kun kaikista yliopistoasteen tutkinnon suorittaneista 88 prosenttia on suomenkielisiä, tällä alalla vastaava osuus 98 prosenttia. Ruotsinkielisiä taas on yliopistoasteella selvästi keskimääräistä vähemmän ja muun kielisiä ei juuri lainkaan. Ala on erittäin voimakkaasti naisvaltainen. Esimerkiksi kaikista ammatillisella toisella asteella tutkinnon suorittaneista työllisistä joka toinen on nainen, matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla vastaava osuus on 69 prosenttia. Yliopistoasteella naisten enemmisyys on vieläkin selvempi (kaikki 53 prosenttia / tämä ala 93 prosenttia). Keski-ikältään alan tutkinnon suorittaneet poikkeavat varsin selvästi ammattikorkeasteen ja yliopistoasteen tutkinnon suorittaneilla verrattuna keskimääräisiin mediaani-ikiin; ammattikorkeasteen tutkinnon suorittaneet ovat lähes seitsemän vuotta nuorempia ja yliopistoasteella kuutisen vuotta vanhempia kuin samanasteisen tutkinnon suorittaneet keskimäärin.

Taulukko 1a. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneiden työllisten poikkeama koko Helsingin työllisistä, yhteensä ja koulutusasteen mukaan: äidinkieli, sukupuoli ja mediaani-ikä

	Äidinkieli, ero %-yksikköä			Miesten enemmitys, %-yksikköä	Mediaani-ikä, ero, vuotta
	Suomi	Ruotsi	Muu		
Kaikki työlliset yhteensä	3,3	-1,6	-1,7	-18,5	-2,1
Ammatillinen toinen aste	-0,5	0,2	0,3	-19,8	-0,9
Ammattikorkeakoulu	-0,3	0,4	-0,1	-16,9	-6,8
Yliopisto	9,6	-6,3	-3,3	-40,0	5,8

Taulukko 1b. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan työllisten poikkeama koko Helsingin työllisistä, yhteensä ja koulutusasteen mukaan: työnantajasektori

Työnantajasektori, poikkeama (%-yksikköä) koko Helsingissä						
	Valtio	Kunta	Yksityinen sektori	Valtio-enemm. Oy	Yrittäjät	Muu
Kaikki työlliset yhteensä	-6,4	-1,2	8,5	0,7	-1,5	-0,1
Ammatillinen toinen aste	-1,5	-3,6	7,4	-0,5	-1,9	0,0
Ammattikorkeakoulu	-4,9	-10,7	12,2	4,5	-1,0	0,0
Yliopisto	4,0	-1,1	-2,6	-0,8	0,7	-0,2

Taulukko 1c. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen hankkineen väestön poikkeama koko Helsingin väestöstä, yhteensä ja koulutusasteen mukaan: työmarkkina-asema

Työmarkkina-asema, poikkeama (%-yksikköä)			
	Työllinen	Työtön	Työvoiman ulkopuolella
Koko väestö yhteensä	14,1	0,9	-15,0
Ammatillinen toinen aste	2,1	-0,3	-1,8
Ammattikorkeakoulu	13,1	-0,7	-12,5
Yliopisto	-4,6	-1,5	6,1

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet varsin voimakkaasti yksityiselle sektorille, yliopistoasteen tutkinnon suorittaneita lukuun ottamatta. Yliopistopuolelta valmistuneet puolestaan ovat sijoittuneet keskimääräistä useammin valtion leipiin, kun julkinen sektori muuten on selvästi aliedustettuna alan tutkinnon suorittaneiden sijoittumiskohteena. Ammattikorkeakouluista valmistuneet ovat päätyneet tavanomaista useammin valtioenemmistöisen yrityksen palvelukseen.

Yleisesti ottaen alan tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet tavanomaista peremmin, ja työttömyyttä ja kokonaan työvoiman ulkopuolelle jäämistä esiintyy keskimääräistä vähemmän. Poikkeuksen tekee yliopistoista valmistuneiden joukko. Heillä työllistymisosoitus on muita alhaisempi ja kokonaan työelämän ulkopuolelle on jääty tavanomaista useammin. Tarkat tiedot alan tutkinnon suorittaneista löytyvät liitetauluista 1–4.

2.2 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala: ammattijakaumien keskittyneisyys

Tässä luvussa verrataan matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla tutkinnon suorittaneita muihin koulutusaloihin, muihin opintoaloihin ja vielä opintoaloja koulutusasteen mukaan. Vertailu tehdään tutkinnon suorittaneiden työllisten ammattijakauman keskittymisen tason suhteen.

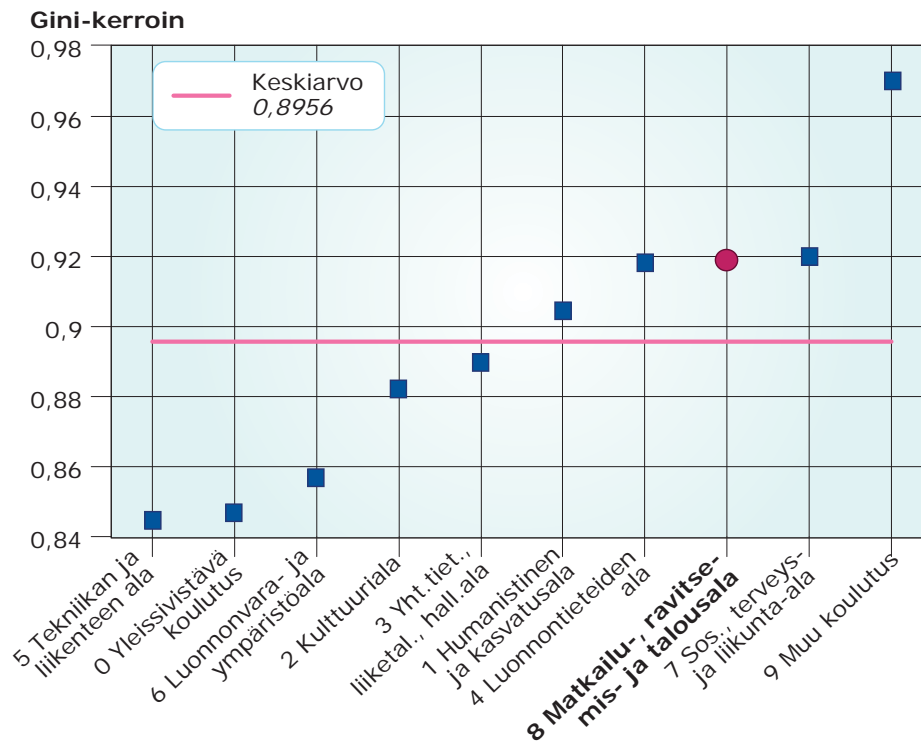
2.2.1 Koulutusala

Seuraavaksi tarkastellaan tutkinnon suorittaneiden ammattijakaumia. Aloitetaan karkeimmalta tasolta, koulutusaloista. Kaikkien koulutusalojen ammattijakaumista on laskettu gini-kertoimet. Ne kertovat kuinka keskittyneitä ammattijakaumat ovat eri koulutusaloilla; mitä korkeampi kerroin on, sitä voimakkaammin keskittynyt jakauma on eli sitä pienempi on jakauman ammattikirjo.

Kuviossa 1 on esitetty kaikilta koulutusaloilta ammattijakaumien gini-kertoimet. Matkailu-, ravitsemis- ja talousala on esitetty punaisella merkillä. Vaakaviiva kuvaa kaikkien koulutusalojen ammattijakaumien gini-kertoimien keskiarvoa. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneiden työllisten ammattijakauma on keskittymisasteeltaan kolmanneksi korkein kaikista koulutusaloista.

Tässä aineistossa on yhteensä 531 ammattia. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet yhteensä 302 eri ammattiin, mikä on 57 prosenttia kaikista ammattinimikkeistä. Kaikkien koulutusalojen keskiarvo on 295 ammattia, mikä muodostaa 56 prosenttia kaikista ammattinimikkeistä. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan 20 yleisintä ammattia kattaa 73 prosenttia alan kaikista työllisistä, mikä on kaikista koulutusaloista toiseksi korkein arvo. Koulutusalojen keskiarvo 20 yleisimmälle ammatille on selvästi matalampi, 61 prosenttia. Loppuihin 282 ammattiin sijoittuu 27 prosenttia matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneista työllisistä.

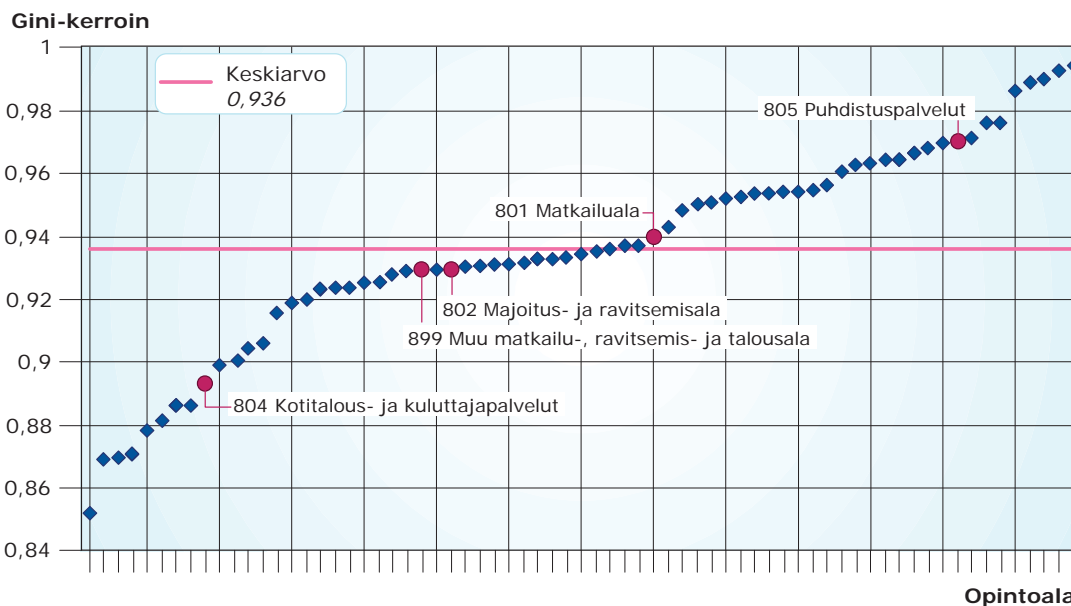
Kuvio 1. Koulutusalojen ammattijakaumien gini-kertoimet; punaisella matkailu-, ravitsemis- ja talousala

2.2.2 Opintoalat

Katsotaan seuraavaksi matkailu-, ravitsemis- ja talousalan sisältämien opintoalojen ammattijakaumista laskettujen gini-kertoimien sijoittumista kaikkien opintoalojen joukossa. Tätä valaisee kuvio 2. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla on yhteensä viisi opintoalaa. Näistä yksi (puhdistuspalvelut) on tutkinnon suorittaneiden työllisten ammattijakauman suhteen selvästi keskimääräistä korkeammalla tasolla, yksi (kotitalous- ja kuluttajapalvelut) keskiarvoa alhaisemmalla tasolla ja loput kolme keskiarvon tuntumassa.

Kuvio 2. Opintoalojen ammattijakaumien gini-kertoimet; punaisella matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opintoalat

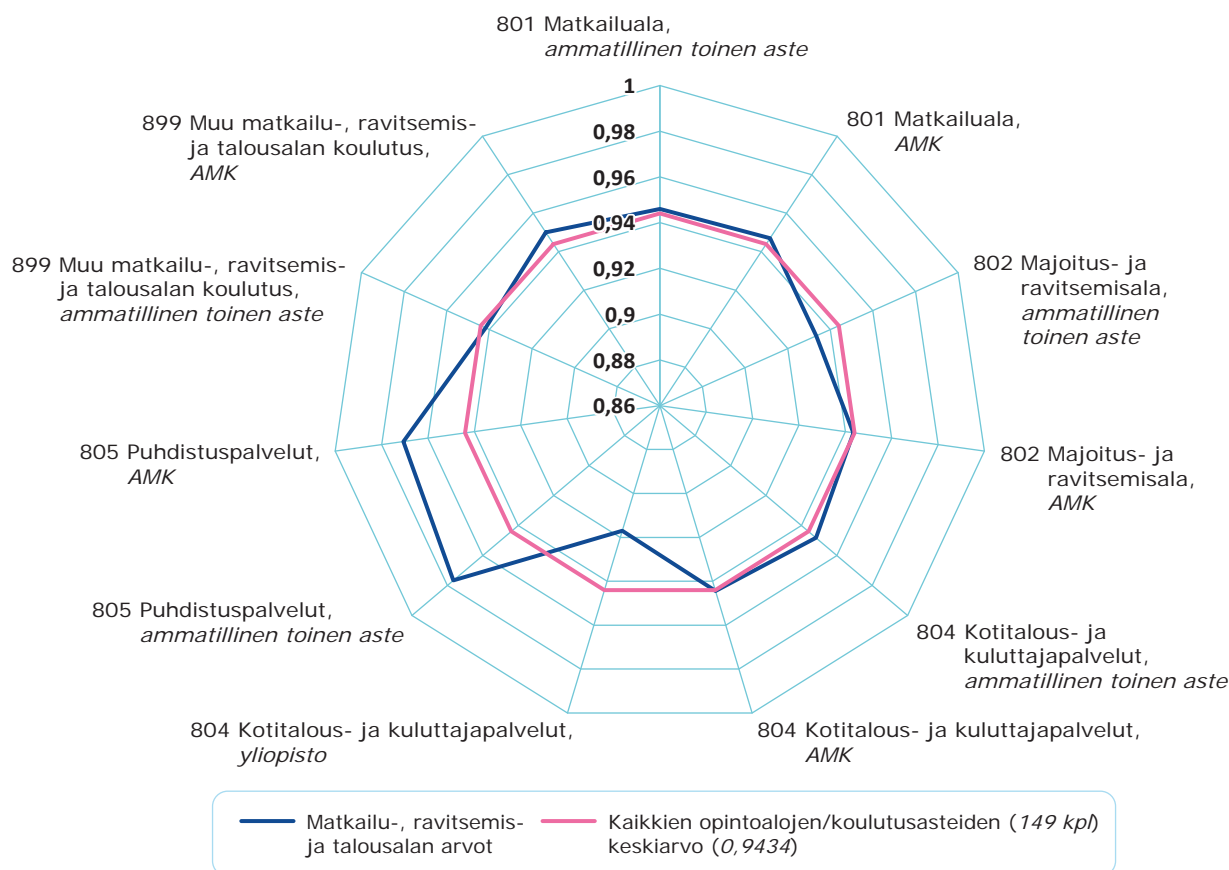

2.2.3 Opintoalat ja koulutusasteet

Otetaan tarkasteluun mukaan vielä koulutusasteet. Gini-kertoimet on nyt laskettu opintoala- ja koulutusastekohtaisista ammattijakaumista. Kertoimet on esitetty kuviossa 3.

Kuvio 3. Ammattijakaumien gini-kertoimet, matkailu-, ravitsemis- ja talousala; opintoalat ja koulutusasteet

Punainen käyrä kuviossa kuvaa kaikkien opintoalojen/koulutusasteiden (149 kappaletta) keskiarvoa, sininen matkailu-, ravitsemis- ja talousalan vastaavia arvoja.

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneilla ammattijakaumien keskittyneisyystaso vastaa hämmästyttävän hyvin kaikista opintoaloista laskettua keskiarvoa. Edellä opintoalakohtaisessa tarkastelussa kävi esille, että puhdistuspalvelut -opintoalan ammattien keskittymistaso on tavanomaista korkeampi. Korkea keskittymistaso koskee kumpaakin opintoalan koulutusastetta. Sen sijaan alhaisen keskittyneisyyden kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla ammattijakauman keskittyneisyydessä alle keskiarvojen jää vain yliopistoasteelta valmistuneiden jakauma. Ammatillisen toisen asteen ja ammattikorkeasteen jakaumat ovat tällä opintoalalla keskittymistasoltaan keskiarvon tuntumassa.

Entä minkälaisiin ammatteihin matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet ovat yleisimmin päätyneet? Tätä kuvataan seuraavaksi.

2.3 Koulutuksesta ammattiin

Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla on annettu koulutusta viidellä opintoalalla. Opintoalakohtaisesti koulutusta on voinut hankkia joko kaikilla kolmella koulutusasteella tai harvemmillä. Opintoalan 11 tutkinnosta viisi on toisen asteen tutkintoja, viisi ammattikorkeasteelta, ja yksi tutkinto on yliopistotasoinen. Seuraavaksi kuvataan tutkinnon suorittaneiden taustoja ja sijoittumista työmarkkinoille opintoala kerrallaan, koulutusasteittain.

2.3.1 Matkailuala [koulutuskoodi 801]

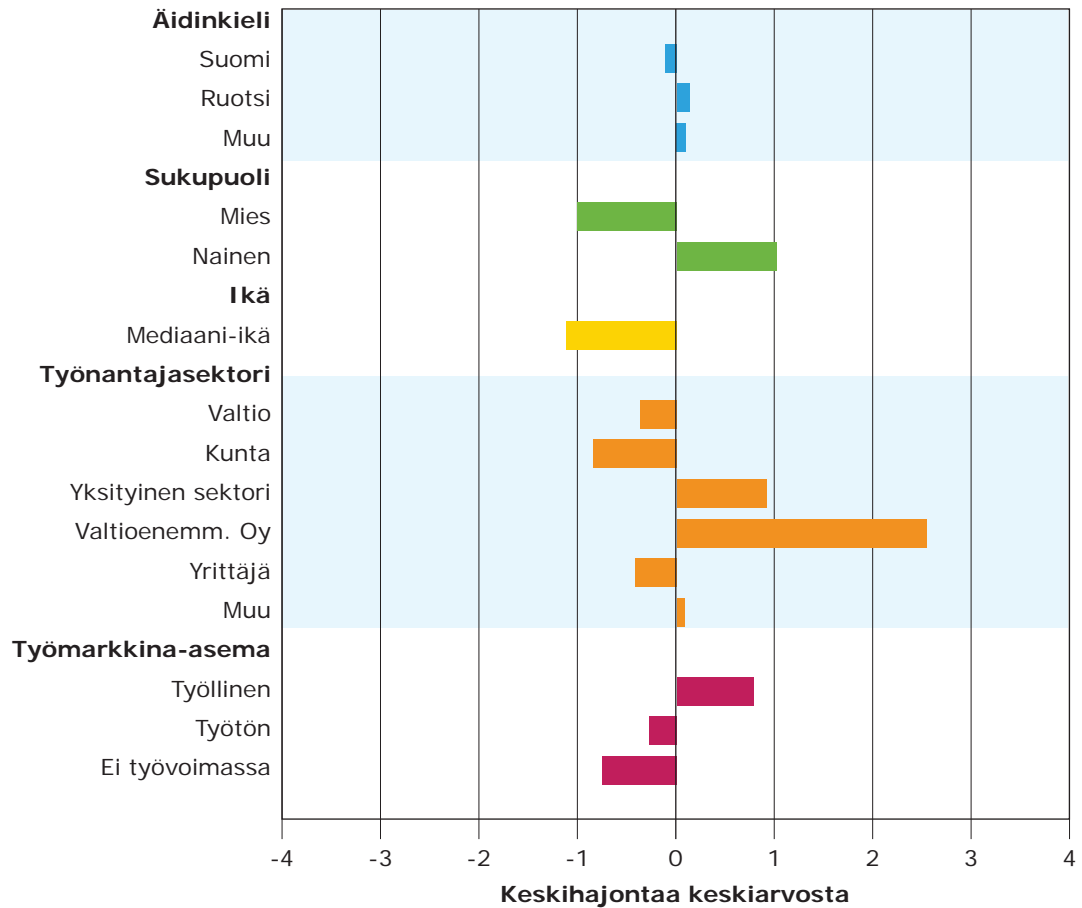
Matkailualalla annetaan koulutusta ammatillisella toisella asteella ja ammattikorkeakoulutasolla. Toisen asteen tutkintona on matkailualan perustutkinto, jonka suorittaneet ovat koulutusohjelmasta riippuen matkailuvirkailijoita tai matkapalvelujen tuottajia. Ammattikorkeakoulupuolelta valmistuu restonomeja matkailun koulutusohjelmasta tai matkailun liikkeenjohdon koulutusohjelmasta.

Katsotaan aluksi matkailualan opintoalalla tutkinnon suorittaneita muutamien taustamuuttujien mukaan. Vertailu tehdään kaikkiin muihin samanasteisen tutkinnon suorittaneisiin. Matkailualan toisen asteen tutkinnon suorittajia verrataan kaikkiin toisen asteen tutkinnon suorittaneisiin, vastaavasti ammattikorkeasteen tutkinnon suorittaneiden osalta.

Verrattavien muuttujien arvot vaihtelevat suuruudeltaan melkoisesti muun muassa muuttujan luokkamääristä johtuen. Siksi muuttujien arvot on standardoitu eli normeerattu. Standardointi tekee eri asteikollisista muuttujista keskenään vertailukelpoisia. Standardoinnissa muuttujasta tehdään jakauma, jonka keskiarvo on nolla ja keskihajonta yksi. Saatu standardiarvo kertoo kuinka monta keskihajontaa se poikkeaa keskiarvosta nolla. Näin toimien erilaiset muuttujat on saatu keskenään yhteismitallisiksi.

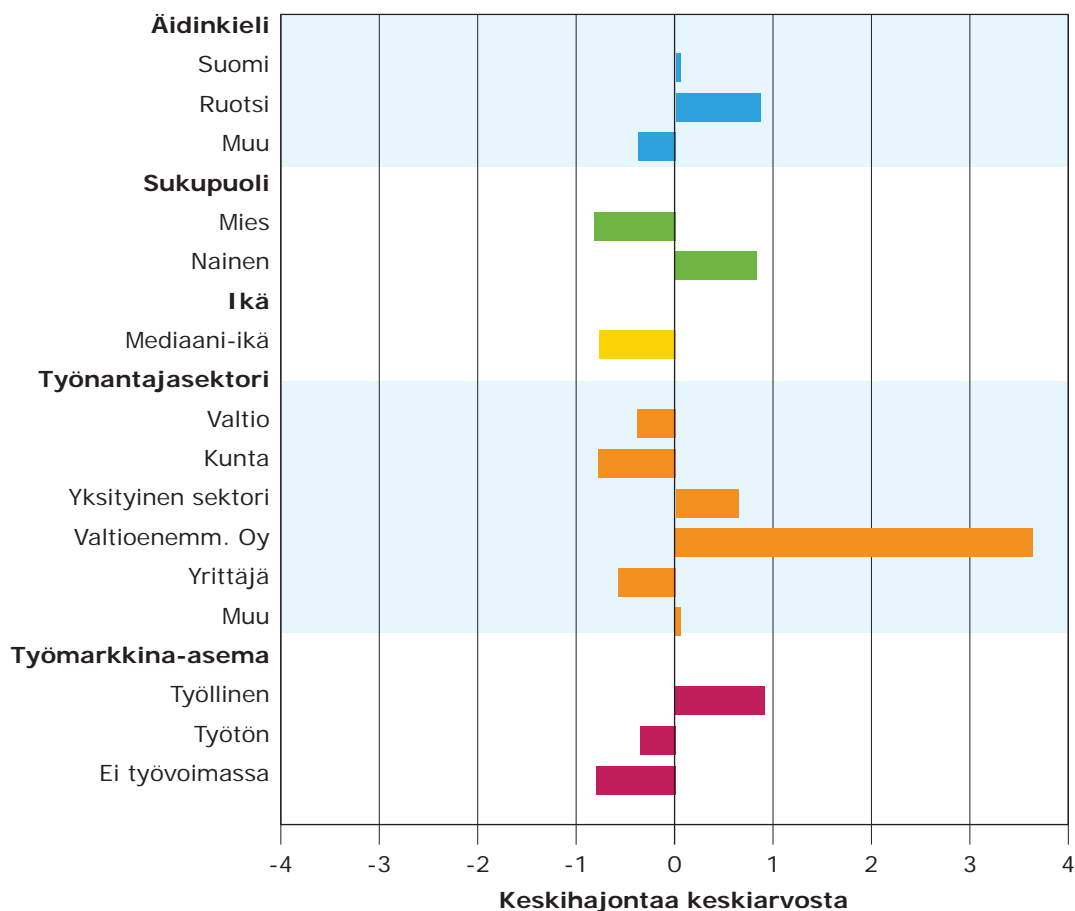
Kuvioissa 4–5 saman muuttujan luokat on esitetty samalla värillä. Muuttujat ovat äidinkieli (suomi, ruotsi, muu), sukupuoli (mies, nainen), mediaani-ikä, työnantajasektori (valtio, kunta, yksityinen sektori, valtioenemmistöinen oy, yrittäjä, muu) ja työmarkkina-asema (työllinen, työtön, ei työvoimassa). Työmarkkina-aseman luvut on laskettu Helsingin väestöstä, muut muuttujat Helsingissä työssäkäyvistä väestöstä. Tarkat luvut tutkinnon suorittaneiden taustamuuttujista löytyvät liitetäuluista 1–4.

Kuvio 4. Matkailuala, toisen asteen tutkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Matkailualan opintoalalla toisen asteen tutkinnon suorittaneet työlliset poikkeavat taustaltaan kohtalaisesti keskimäärästä. Tutkinnon suorittaneiden äidinkielijakaumassa ei ole suuria poikkeamia keskimääräisistä arvoista. Alalla on selvää naisvaltaisuutta; kun toisella asteella naisten osuus on keskimäärin 50 prosenttia, matkailualalla vastaava osuus on 86 prosenttia. Iältään alan tutkinnon suorittaneet ovat kahdeksan vuotta kaikkia toisen asteen tutkinnon suorittaneita nuorempia. Työnantajatahona korostuu voimakkaasti yksityinen sektori ja etenkin valtioenemmistöinen osakeyhtiö (Finnair). Kun valtioenemmistöisiin osakeyhtiöihin on sijoittunut keskimäärin neljä prosenttia toisen asteen tutkinnon suorittaneista, matkailualalla vastaava osuus on reilut 12 prosenttia. Yksityisellä sektorilla vastaavat osuudet ovat 63 % / 74 %. Alalta valmistuneet ovat työllistyneet tavanomaista paremmin ja työttömyyttä esiintyy keskimääräistä vähemmän, samoin kokonaan työelämän ulkopuolelle jäämistä.

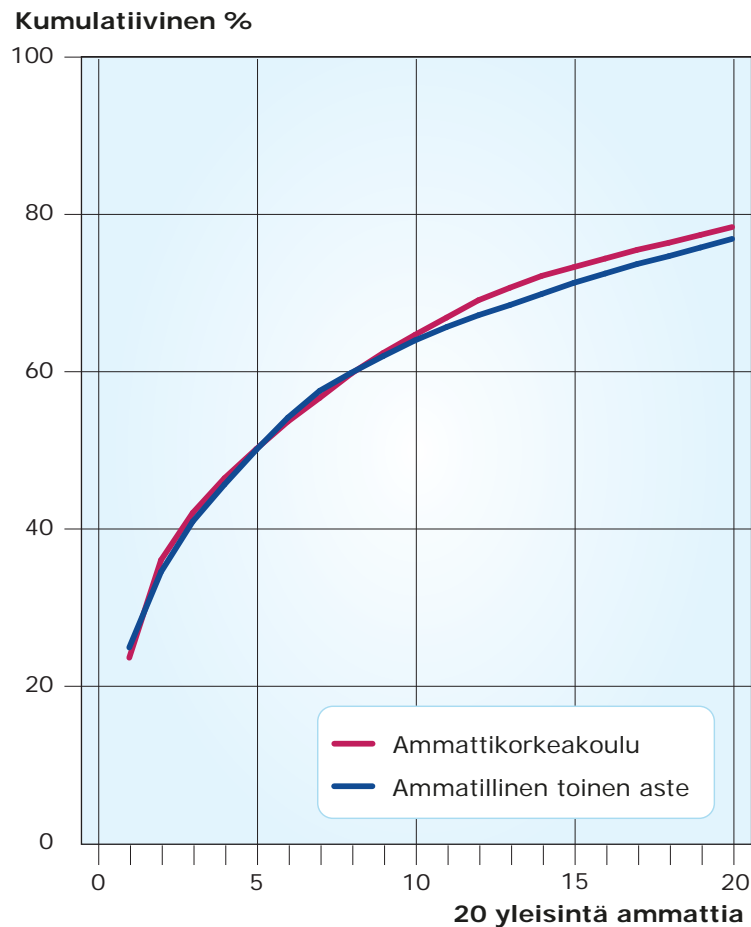
Kuvio 5. Matkailuala, ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Matkailualan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet poikkeavat taustamuuttujien suhteen kohtalaisesti muista ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista. Äidinkielenä ruotsi on selvästi keskimääräistä yleisempää. Ala on voimakkaasti naisvaltainen, tutkinnon suorittaneista 85 prosenttia on naisia, kun ammattikorkeakoulututkinnon hankkineilla keskiarvo on 60 prosenttia. Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat seitsemän vuotta nuorempia kuin vastaavan tasoisen tutkinnon suorittaneet keskimäärin. Työnantajajana valtioenemmistöinen osakeyhtiö ja yksityinen sektori painottuvat myös tällä koulutusasteella voimakkaasti; esimerkiksi kaikista ammattikorkeakoulutuksen hankkineista kolme prosenttia on sijoittunut valtioenemmistöiseen osakeyhtiöön, tällä alalla vastaava osuus on 16 prosenttia. Tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet ja ylipäätään sijoittuneet työmarkkinoille selvästi keskimääräistä paremmin. Tämän alan tutkinnon suorittaneista yhdeksän prosenttia on jäänyt kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle, kun ammattikorkeakouluasteella vastaava osuus on keskimäärin 22 prosenttia.

Mennään sitten koulutuksen suorittaneiden työllisten yleisimpiin ammatteihin. Kuvioon 6 on piirretty matkailualan opintoalan tutkinnon suorittaneiden työllisten 20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen kuvaaja koulutusasteittain.

Kuvio 6. 20 yleisintä ammattia matkailualan opintoalan tutkinnon suorittaneilla; toinen aste ja ammattikorkeakouluaste; kumulatiivinen prosentti

Helsingin työpaikoissa oli yhteensä 2099 matkailualan opintoalan tutkinnon suorittanutta. Näistä 31 prosentilla oli toisen asteen tutkinto ja 69 prosentilla ammattikorkeakoulu-tutkinto.

Ammattijakaumien keskittymiskäyrät 20 yleisimmän ammatin osalta ovat samanlaiset. Ne ovat myös keskittymisasteeltaan keskitason tuntumassa. 50 prosentin osuuteen kaikista ammateista tarvitaan vain viisi yleisintä ammattia.

Gini-kertoimella mitaten matkailualan **toisen asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on vähemmän keskittynyt (gini-kerroin 0,946) kuin kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,968). Toisen asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja matkailualan opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 25. Se on matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen viidestä opintoalasta ammattijakaumaltaan kolmanneksi keskittynein. Liitekuviassa 1 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien toisen asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Taulukossa 2 on lueteltu 20 yleisintä ammattia matkailualan opintoalalla toisen asteen tutkinnon suorittaneilla. Yleisin ammatti – matkatoimistovirkailijat – muodostaa yksinään neljänneksen tutkinnon suorittaneiden kaikista työllisistä. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 508 henkilöä, kun tutkinnon suorittaneita työllisiä on yhteensä 661.

Pääosa 20 yleisimmästä ammatista näyttäisi olevan varsin hyvin koulutusta vastaavia. Joukosta löytyy kuitenkin joitain ammatteja, joihin jokin muu koulutus tuntuisi luontevamalta (esim. sihteerit, siivoojat, sairaala- ja hoitoapulaiset, perushoitajat ja lähihoitajat).

Taulukko 2. Matkailualan opintoala, toisen asteen ammatillinen koulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumula- tiivinen prosentti
		Luku- määrä	%	
1	4221 Matkatoimistovirkailijat	165	25,0	25,0
2	5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	64	9,7	34,6
3	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	42	6,4	41,0
4	4222 Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	31	4,7	45,7
5	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	29	4,4	50,1
6	5123 Tarjoilutyöntekijät	27	4,1	54,2
7	91322 Siivoajat	23	3,5	57,6
8	4212 Posti- ja pankkitoimihenkilöt	15	2,3	59,9
9	5122 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	14	2,1	62,0
10	4190 Muut toimistotyöntekijät	13	2,0	64,0
11	3414 Matkailuasiamiehet ja matkanjärjestäjät	11	1,7	65,7
12	41339 Muut kuljetuksen ja huollinnan toimistotyöntekijät	10	1,5	67,2
13	24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	9	1,4	68,5
14	3431 Johdon sihteerit, osastosihteerit ym.	9	1,4	69,9
15	5169 Valvojat ja vartijat	9	1,4	71,3
16	91321 Sairaala- ja hoitoapulaiset	8	1,2	72,5
17	1233 Myynti- ja markkinointijohtajat	8	1,2	73,7
18	51211 Ravintola- ja suurtalousesimiehet	7	1,1	74,7
19	5113 Matkaoppaat ja matkanjohtajat	7	1,1	75,8
20	51321 Perushoitajat ja lähihoitajat	7	1,1	76,9
Työllisiä yhteensä		661		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet

801 Matkailuala, toisen asteen tutkinto	101 / 531
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	111 / 531

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista

801 Matkailuala, toisen asteen tutkinto	76,9
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	79,6

Opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet ovat päätyneet yhteensä 101 ammattiin, kun ammatteja on yhteensä 531. Se on hieman vähemmän kuin kaikilla toisen asteen opintoaloilla keskimäärin (111 ammattia). 20 yleisintä ammattia muodostaa 77 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista työllisistä. Se on hieman matalampi kuin vastaava osuus keskimäärin toisen asteen opintoaloilla (80 %).

Gini-kertoimella mitaten matkailualan **ammattikorkea-asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on keskittymiseltään hieman matalampi (gini-kerroin 0,947) kuin kaikkien ammattikorkeakouluissa tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,955). Ammattikorkea-asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja matkailualan opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 30. Se on kaikista matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen viidestä opintoalasta ammattijakaumaltaan kolmanneksi keskittynein. Liitekuviossa 2 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien ammattikorkea-asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Matkailualan opintoalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden työllisten ammattitietoja on esitetty taulukossa 3. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 1 127 henkilöä, kun tutkinnon suorittaneita työllisiä on yhteensä 1 438. 20 yleisimmän ammatin kärjessä on matkatoimistovirkailijat, joita on lähes neljännes kaikista alan tutkinnon suorittaneista työllisistä. Ammatilista tuntuu vastaavan hyvin koulutusta, vaikka toki siltäkin löytyy joitain koulutukselle vieraita ammattinimikkeitä (esimerkiksi tietotekniikan erityisasiantuntijat, tietotekniikan tukihenkilöt, puhelinvaihteenhoitajat).

Taulukko 3. Matkailualan opintoala, ammattikorkeakoulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumula- tiivinen prosentti
		Luku- määrä	%	
1	4221 Matkatoimistovirkailijat	341	23,7	23,7
2	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	178	12,4	36,1
3	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	86	6,0	42,1
4	4222 Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	64	4,5	46,5
5	5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	53	3,7	50,2
6	3414 Matkailuasiamiehet ja matkanjärjestäjät	50	3,5	53,7
7	51211 Ravintola- ja suurtalousesimiehet	44	3,1	56,7
8	4212 Posti- ja pankkitoimihenkilöt	44	3,1	59,8
9	1233 Myynti- ja markkinointijohtajat	37	2,6	62,4
10	3431 Johdon sihteerit, osastosihteerit ym.	33	2,3	64,7
11	41339 Muut kuljetuksen ja huollinnan toimistotyöntekijät	32	2,2	66,9
12	4190 Muut toimistotyöntekijät	31	2,2	69,1
13	5123 Tarjoilutyöntekijät	23	1,6	70,7
14	24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	22	1,5	72,2
15	3433 Kirjanpitäjät ym	16	1,1	73,3
16	213 Tietotekniikan erityisasiantuntijat	16	1,1	74,4
17	3120 Tietotekniikan tukihenkilöt, operaattorit ym.	15	1,0	75,5
18	34194 Toimistonhoitajat	14	1,0	76,4
19	4122 Vakuutusalan konttoritoimihenkilöt	14	1,0	77,4
20	42231 Puhelinvaihteenhoitajat	14	1,0	78,4
Työllisiä yhteensä		1 438		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet

801 Matkailuala, ammattikorkeakoulututkinto	125 / 531
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	98 / 531

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista

801 Matkailuala, ammattikorkeakoulututkinto	78,4
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	81,4

Matkailualan opintoalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet yhteensä 125 ammattiin 531 ammatista. Se on selvästi enemmän kuin kaikilla ammattikorkeasteen opintoaloilla keskimäärin (98/531). Tämän alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla 20 yleisintä ammattia muodostaa 78 prosenttia kaikista työllisistä. Koko aineistossa ammattikorkeakoulutusoisten opintoalojen keskiarvo on hieman korkeampi, 81 prosenttia.

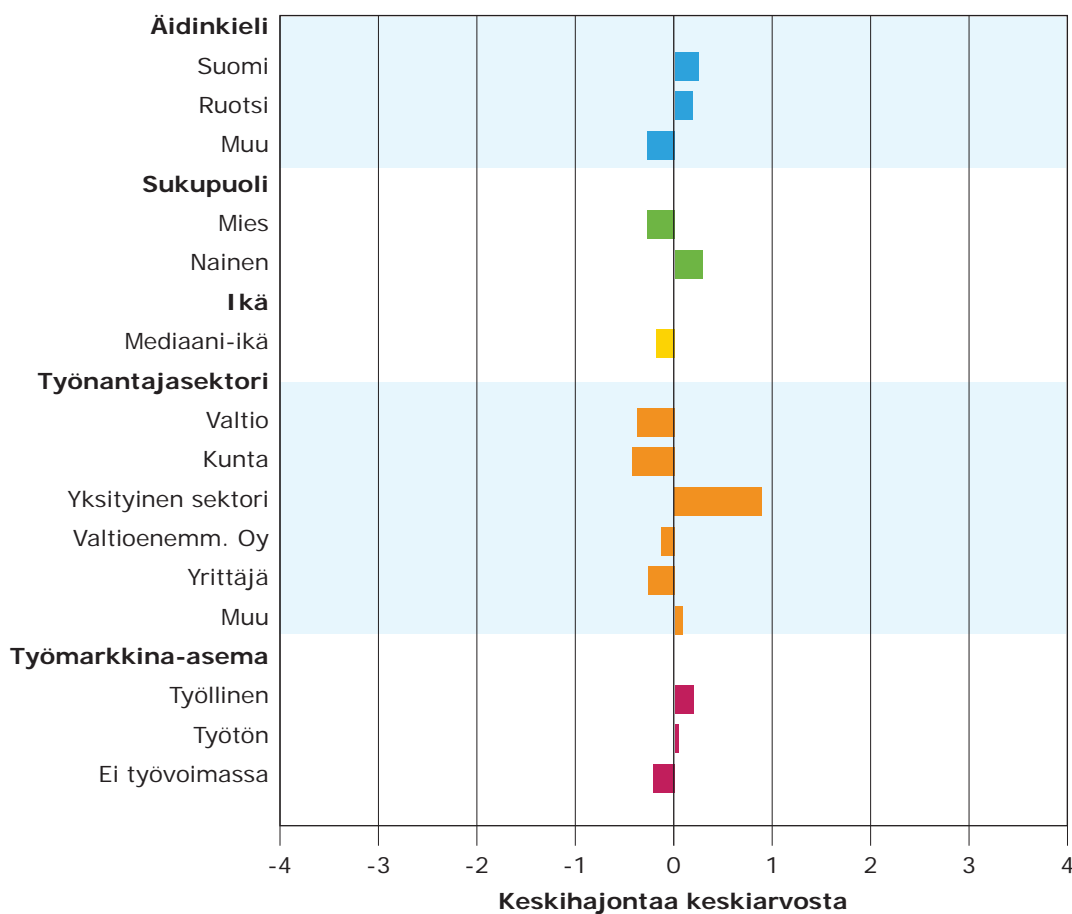
2.3.2 Majoitus- ja ravitsemisala [koulutuskoodi 802]

Majoitus- ja ravitsemisalan opintoalalla koulutusta annetaan toisella asteella ja ammattikorkeakouluissa. Toisella asteella voi suorittaa catering-alan perustutkinnon: suurtalouden ruokatuotannon koulutusohjelmasta valmistuu suurtalouskokkeja, ja ruoka- ja asiakaspalvelun koulutusohjelman läpikäyneet ovat palveluvastaavia. Hotelli- ja ravintola-alan perustutkinnon suorittaneet toimivat puolestaan – koulutusohjelmasta riippuen – ravintolakokkeina, hotellivirkailijoina ja tarjoilijoina. Ammattikorkeakouluista valmistuu restonomeja hotelli- ja ravintola-alan koulutusohjelmasta tai hotelli- ja ravintola-alan liikkeenjohdon koulutusohjelmasta.

Katsotaan seuraavaksi majoitus- ja ravitsemisalalla tutkinnon suorittaneita muutamien taustamuuttujien mukaan. Vertailu tehdään kaikkiin muihin samanasteisen tutkinnon suorittaneisiin. Majoitus- ja ravitsemisalan toisen asteen tutkinnon suorittajia verrataan kaikkiin toisen asteen tutkinnon suorittaneisiin, vastaavasti ammattikorkeasteen tutkinnon suorittaneiden osalta. Muuttujien arvot on standardoitu. Työmarkkina-aseman luvut on laskettu Helsingin väestöstä, muut muuttujat Helsingissä työssäkäyvistä väestöstä.

Tarkat luvut tutkinnon suorittaneiden taustamuuttujista löytyvät liitetauluista 1–4.

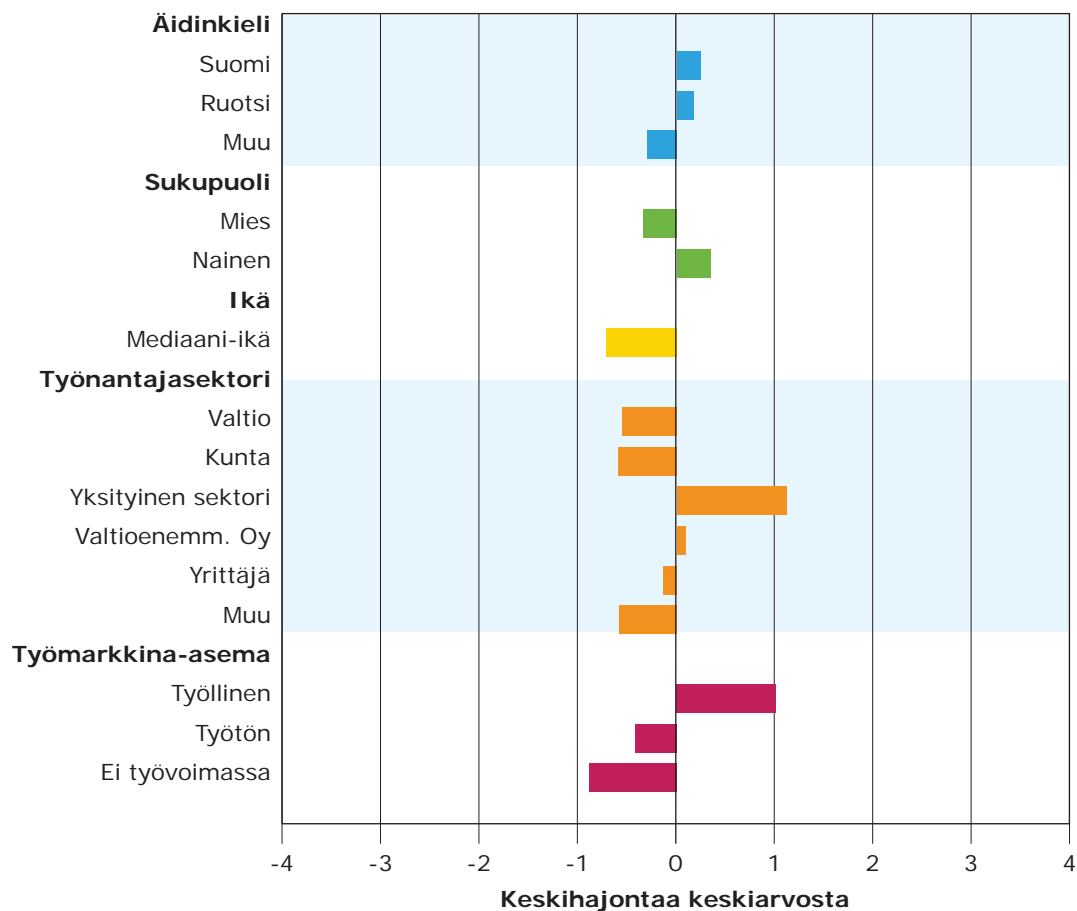
Kuvio 7. Majoitus- ja ravitsemisalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Majoitus- ja ravitsemisalalla toisen asteen tutkinnon suorittaneet työlliset poikkeavat taustamuuttujien osalta suhteellisen vähän kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden keskiarvoista. Äidinkielen jakaumassa ei juurikaan ole eroja keskimääräiseen jakaumaan.

Ala on naisvaltainen: kun kaikista toisen asteen tutkinnon suorittaneista puolet on naisia, majoitus- ja ravitsemisalalla valmistuneista naisten osuus on 65 prosenttia. Iältään alan toisen asteen tutkinnon suorittaneet ovat parisen vuotta nuorempia kuin toiselta asteelta valmistuneet keskimäärin. Työnantajana korostuu yksityinen sektori jossain määrin; tutkinnon suorittaneista 74 prosenttia on päätynyt yksityiselle sektorille, kun keskiarvo toisella asteella on 63 prosenttia. Toisen asteen tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet muihin verrattuna hieman paremmin, ja kokonaan työvoiman ulkopuolelle on jääty jonkin verran tavanomaista vähemmän.

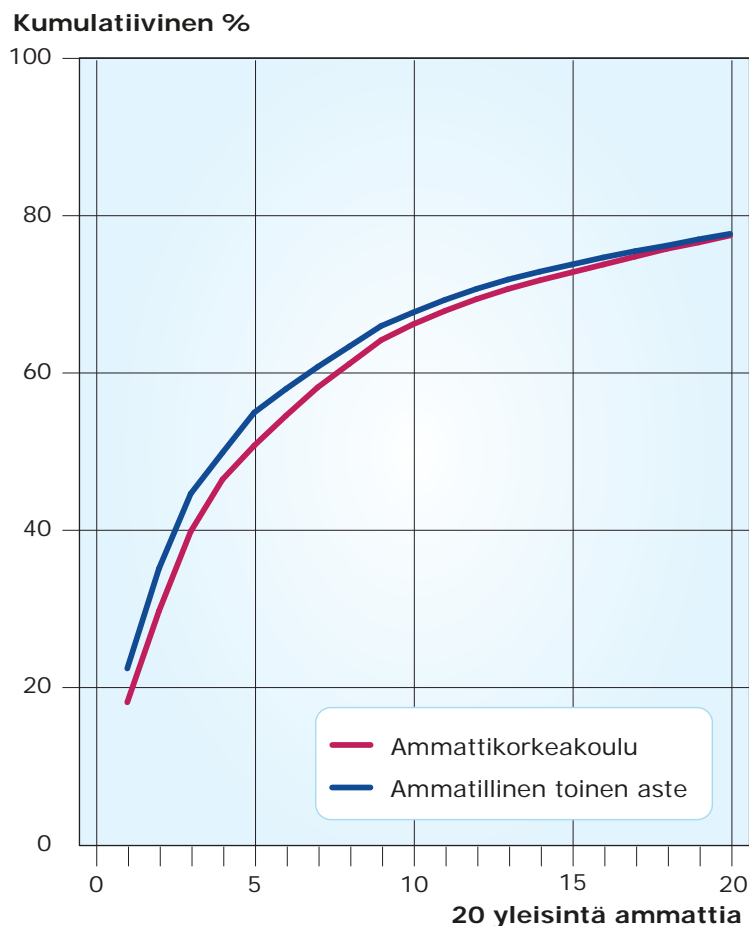
Kuvio 8. Majoitus- ja ravitsemisalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Majoitus- ja ravitsemisalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet poikkeavat taustamuuttujien suhteen muista ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista enemmän kuin tilanne oli toisen asteen kohdalla. Äidinkielen jakaumassa ei ole juurikaan poikkeamia keskiarvoon verrattuna. Keski-ikänsä alan työlliset ovat lähes seitsemän vuotta nuorempia kuin ammattikorkeasteelta valmistuneet työlliset keskimäärin. Naisvaltaisuus on tältäkin alalta valmistuneilla hieman tavallista suurempaa. Työvoima on sijoittunut suhteellisen voimakkaasti yksityiselle sektorille (83 %) tavanomaiseen verrattuna (66 %). Työllistyminen on ollut selvästi muita parempaa, ja ammattikorkeasteella on jääty selvästi keskiarvoa vähemmän kokonaan työvoiman ulkopuolelle (8 % tämä tutkinto / 22 % kaikki ammattikorkeakoulututkinnot).

Katsotaan seuraavaksi tutkinnon suorittaneiden työllisten yleisimpiä ammatteja. Kuviossa 9 on esitetty majoitus- ja ravitsemisalalla tutkinnon suorittaneiden työllisten 20 yleisimmän ammatin kumulatiiviset kuvaajat koulutusasteen mukaan.

Kuvio 9. 20 yleisintä ammattia majoitus- ja ravitsemisalalan opintoalan tutkinnon suorittaneilla; ammatillinen toinen aste ja ammattikorkeakouluaste; kumulatiivinen prosentti.

Helsingin työpaikoissa oli yhteensä 12 362 majoitus- ja ravitsemisalalan opintoalan tutkinnon suorittanutta. Näistä 86 prosentilla oli toisen asteen tutkinto, ja ammattikorkeakouluista valmistuneiden osuus oli 14 prosenttia.

20 yleisimmän ammatin keskittymiskäyrät ovat varsin samanmalliset, ja keskittymistaloltaan ne vastaavat yleistä tasoa. 50 prosentin saavuttamiseen kaikista ammateista tarvitaan kummallakin koulutusasteella viisi yleisintä ammattia.

Gini-kertoimella mitaten majoitus- ja ravitsemisalalla **toisen asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on selkeästi hajanaisempi (gini-kerroin 0,933) kuin kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,968). Toisen asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja majoitus- ja ravitsemisalalan opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 30. Se on kaikista matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen viidestä opintoalasta ammattijakaumaltaan vähiten keskittynyt. Liitekuviossa 1 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien toisen asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Taulukossa 4 on lueteltu 20 yleisintä ammattia majoitus- ja ravitsemisalalla toisen asteen tutkinnon suorittaneilla. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 8 284 henkilöä, kun työllisiä on yhteensä 10 662.

Suurin ammattiluokka – kokit, keittäjät ja kylmäköt – muodostaa yksinään 23 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista työllisistä. Yleisimmät ammattiluokat vastaavat varsin hyvin koulutusta, mutta kahdenkymmenen ammatin joukkoon mahtuu myös koulutukselle selvästi vieraita nimikkeitä (esimerkiksi moottoriajoneuvojen kuljettajat, kiinteistöhuoltomiehet, postinkantajat, valvojat ja vartijat).

Taulukko 4. Majoitus- ja ravitsemisala, toisen asteen ammatillinen koulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumulatiivinen prosentti
		Lukumäärä	%	
1	5122 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	2 394	22,5	22,5
2	5123 Tarjoilutyöntekijät	1 363	12,8	35,2
3	51211 Ravintola- ja suurtalousesimiehet	1 008	9,5	44,7
4	91323 Keittiöapulaiset	558	5,2	49,9
5	5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	538	5,0	55,0
6	91322 Siivoajat	320	3,0	58,0
7	1225 Hotellinjohtajat ja ravintolapäälliköt	298	2,8	60,8
8	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	285	2,7	63,4
9	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	268	2,5	66,0
10	832 Moottoriajoneuvojen kuljettajat	183	1,7	67,7
11	4222 Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	179	1,7	69,3
12	91321 Sairaala- ja hoitoapulaiset	145	1,4	70,7
13	51311 Lastenhoitajat ja päiväkotiapulaiset	124	1,2	71,9
14	9330 Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	106	1,0	72,9
15	4190 Muut toimistotyöntekijät	97	0,9	73,8
16	9141 Kiinteistöhuoltomiehet	95	0,9	74,7
17	41421 Postinkantajat ja -lajittelijat	85	0,8	75,5
18	4212 Posti- ja pankkitoimihenkilöt	81	0,8	76,2
19	5169 Valvojat ja vartijat	80	0,8	77,0
20	34192 Myymälänhoitajat ja pienkauppiaat	77	0,7	77,7
Työllisiä yhteensä		10 662		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet

802 Majoitus- ja ravitsemisala, toisen asteen tutkinto	263 / 531
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	111 / 531

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammasteista

802 Majoitus- ja ravitsemisala, toisen asteen tutkinto	77,7
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	79,6

Opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet ovat päätyneet yhteensä 263 ammattiin, kun ammatteja on yhteensä 531. Määrä on huomattavasti suurempi kuin kaikilla toisen asteen opintoaloilla keskimäärin (111 ammattia). Tällä koulutuksella 20 yleisintä ammattia muodostaa 78 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista työllisistä. Se on samaa tasoa kuin vastaava osuus keskimäärin toisen asteen opintoaloilla (80 %).

Gini-kertoimella mitaten myös majoitus- ja ravitsemisalalla **ammattikorkea-asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on hajanaisempi (gini-kerroin 0,944) kuin kaikkien ammattikorkeakouluissa tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,955). Ammattikorkea-asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja majoitus- ja ravitsemisalalla opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 34. Se on kaikista matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen viidestä opintoalasta ammattijakaumaltaan vähiten keskittynyt. Liitekuviossa 2 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien ammattikorkea-asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Majoitus- ja ravitsemisalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden työllisten ammattitietoja on esitetty taulukossa 5. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 1318 henkilöä, kun työllisiä on yhteensä 1 700. Yleisimmät ammatit näyttävät vastaavan erittäin hyvin koulutusta. Listalla on joukko ammattinimikkeitä, jotka toki vastaavat koulutusala, mutta joihin toisen asteen tutkinto olisi luontevampi koulutus kuin ammattikorkeakoulututkinto (tarjoilutyöntekijät, kokit, keittäjät, kylmäköt, keittiöapulaiset).

Taulukko 5. Majoitus- ja ravitsemisala, ammattikorkeakoulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumula- tiivinen prosentti
		Luku- määrä	%	
1	51211 Ravintola- ja suurtalouksesimiehet	310	18,2	18,2
2	1225 Hotellinjohtajat ja ravintolapäälliköt	196	11,5	29,8
3	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	173	10,2	39,9
4	5123 Tarjoilutyöntekijät	111	6,5	46,5
5	5122 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	74	4,4	50,8
6	5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	64	3,8	54,6
7	1233 Myynti- ja markkinointijohtajat	62	3,6	58,2
8	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	51	3,0	61,2
9	4222 Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	50	2,9	64,2
10	23222 Ammatillisten oppilaitosten lehtorit	35	2,1	66,2
11	24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	29	1,7	67,9
12	3223 Ravitsemusalan asiantuntijat	25	1,5	69,4
13	4221 Matkatoimistovirkailijat	22	1,3	70,7
14	91323 Keittiöapulaiset	18	1,1	71,8
15	1315 Hotelli- ja ravintola-alan pienyritysten johtajat	18	1,1	72,8
16	34194 Toimistonhoitajat	17	1,0	73,8
17	1231 Talous- ja hallintojohtajat	17	1,0	74,8
18	34192 Myymälänhoitajat ja pienkauppiaat	16	0,9	75,8
19	3414 Matkailuasiamiehet ja matkanjärjestäjät	15	0,9	76,6
20	4190 Muut toimistotyöntekijät	15	0,9	77,5
Työllisiä yhteensä		1 700		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet

802 Majoitus- ja ravitsemisala, ammattikorkeakoulututkinto	145 / 531
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	98 / 531

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista

802 Majoitus- ja ravitsemisala, ammattikorkeakoulututkinto	77,5
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	81,4

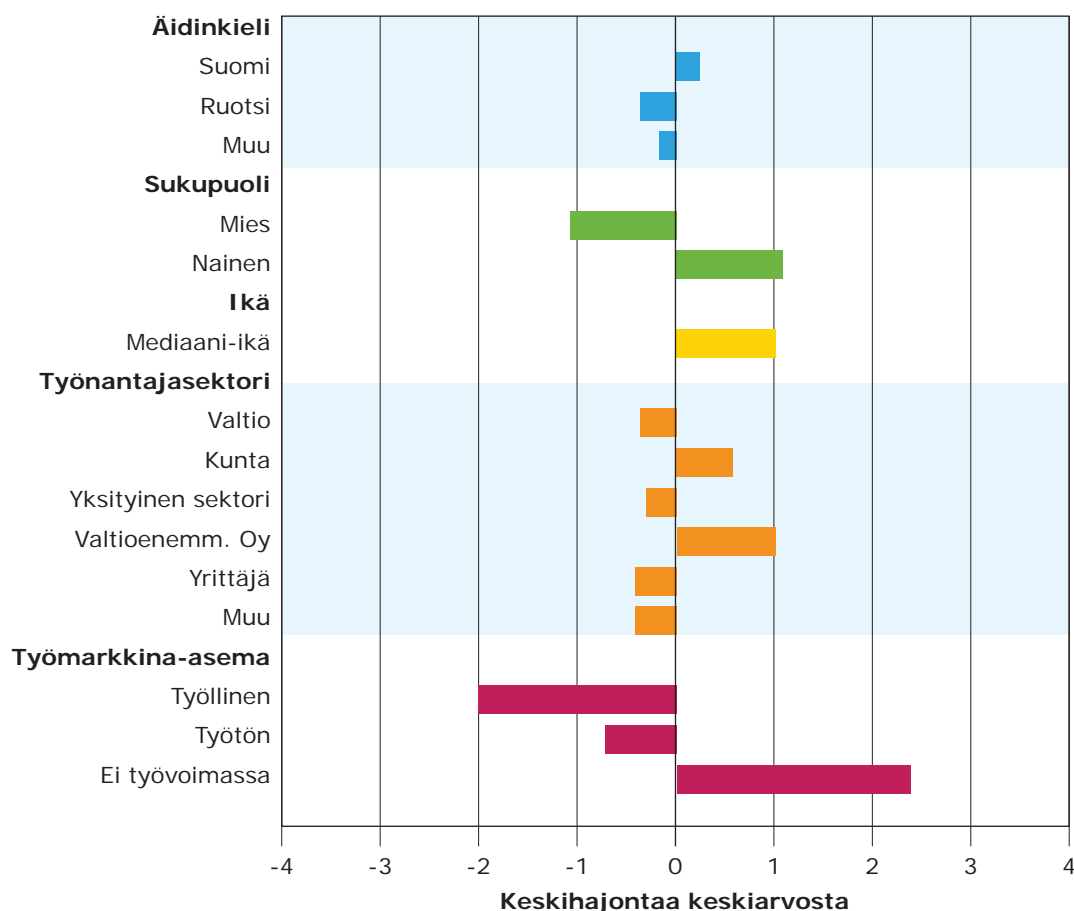
Majoitus- ja ravitsemisalan alalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet yhteensä 145 ammattiin 531 ammatista. Se on suuri määrä verrattuna kaikkiin ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneisiin (98/531). Tämän alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla 20 yleisintä ammattia muodostaa 78 prosenttia kaikista työllisistä. Koko aineistossa ammattikorkeakoulutasoisen tutkinnon suorittaneilla 20 yleisimmän ammatin osuus on keskimäärin 81 prosenttia.

2.3.3 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut [koulutuskoodi 804]

Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla annetaan opetusta kaikilla koulutusasteilla. Toisella asteella opintoalalla voi suorittaa kotitalous- ja kuluttajapalvelujen perustutkinnon ja valmistua kotitalousyrittäjäksi tai tuoteneuvojaksi. Ammattikorkeakouluista valmistuu restonomeja alan esimies- ja asiantuntijatehtäviin. Yliopistopuolella voi opiskella esimerkiksi kotitaloustiedettä, ravitsemustiedettä tai matkailututkimusta.

Katsotaan seuraavaksi tutkinnon suorittaneita muutamien taustamuuttujien mukaan. Vertailu tehdään kaikkiin muihin samanasteisen tutkinnon suorittaneisiin. Muuttujien arvot on standardoitu. Työmarkkina-aseman luvut on laskettu Helsingin väestöstä, muut muuttujat Helsingissä työssäkäyvistä väestöstä. Tarkat luvut tutkinnon suorittaneiden taustamuuttujista löytyvät liitetauluista 1–4.

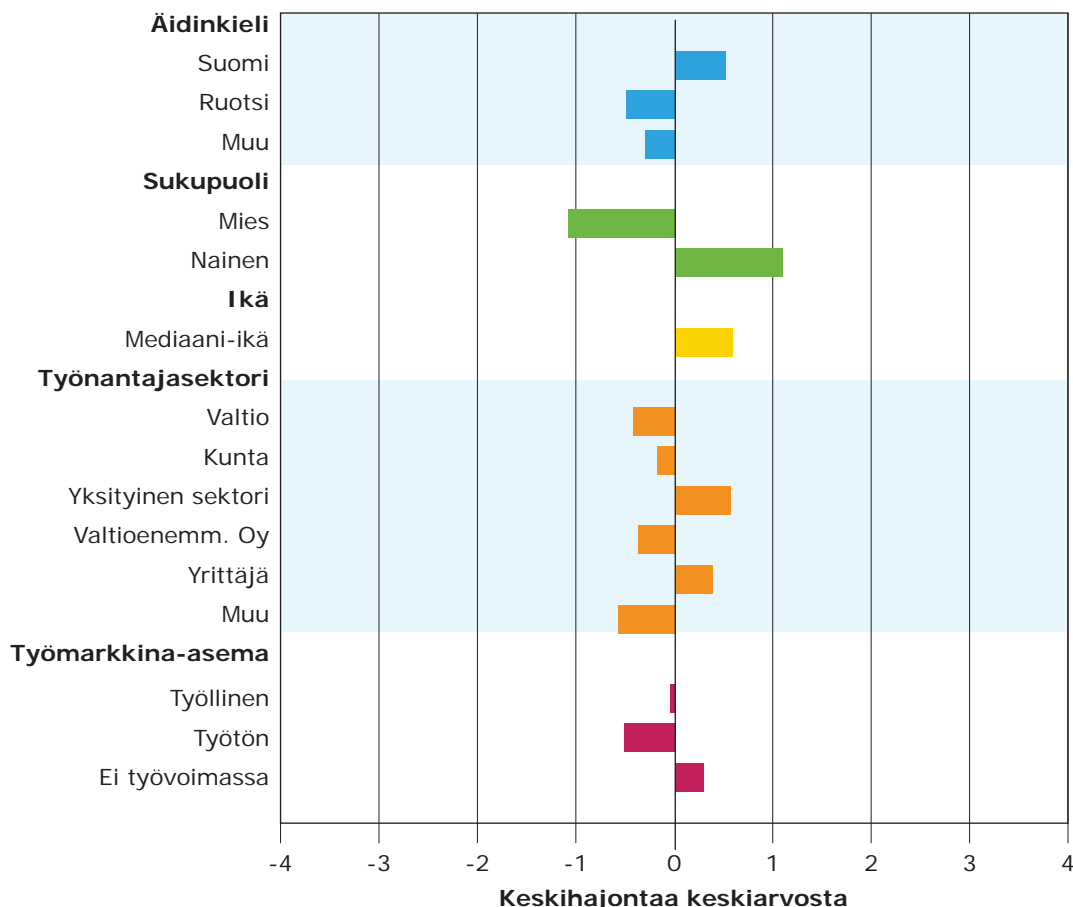
Kuvio 10. Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet työlliset poikkeavat taustaltaan kohtalaisesti kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden keskiarvoista. Äidinkielen jakauma ei juuri poikkea toisen asteen keskimääräisestä jakaumasta. Ala on erittäin naisvaltainen; 92 prosenttia alan työllisistä on naisia, kun toisen asteen tutkinnon suorittaneilla keskiarvo on 50 prosenttia. Iältään tutkinnon suorittaneet ovat kuutisen vuotta vanhempia kuin kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet keskimäärin. Valtioenemmistöinen osakeyhtiö ja kunta-ala painottuvat työnantajana. Esimerkiksi työllisistä 36 prosenttia on sijoittunut kuntasektorille, kun toisella asteella keskiarvo on 21

prosenttia. Tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet erittäin heikosti; kaikista toisen asteen tutkinnon suorittaneista 66 prosenttia on työllisiä, mutta tällä alalla vastaava osuus on vain 37 prosenttia. Työttömyyttä esiintyy tavanomaista vähemmän, mutta kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle on jäänyt todella suuri osa valmistuneista, peräti 59 prosenttia, kun toisella asteella tyypillinen osuus on 27 prosenttia.

Kuvio 11. Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

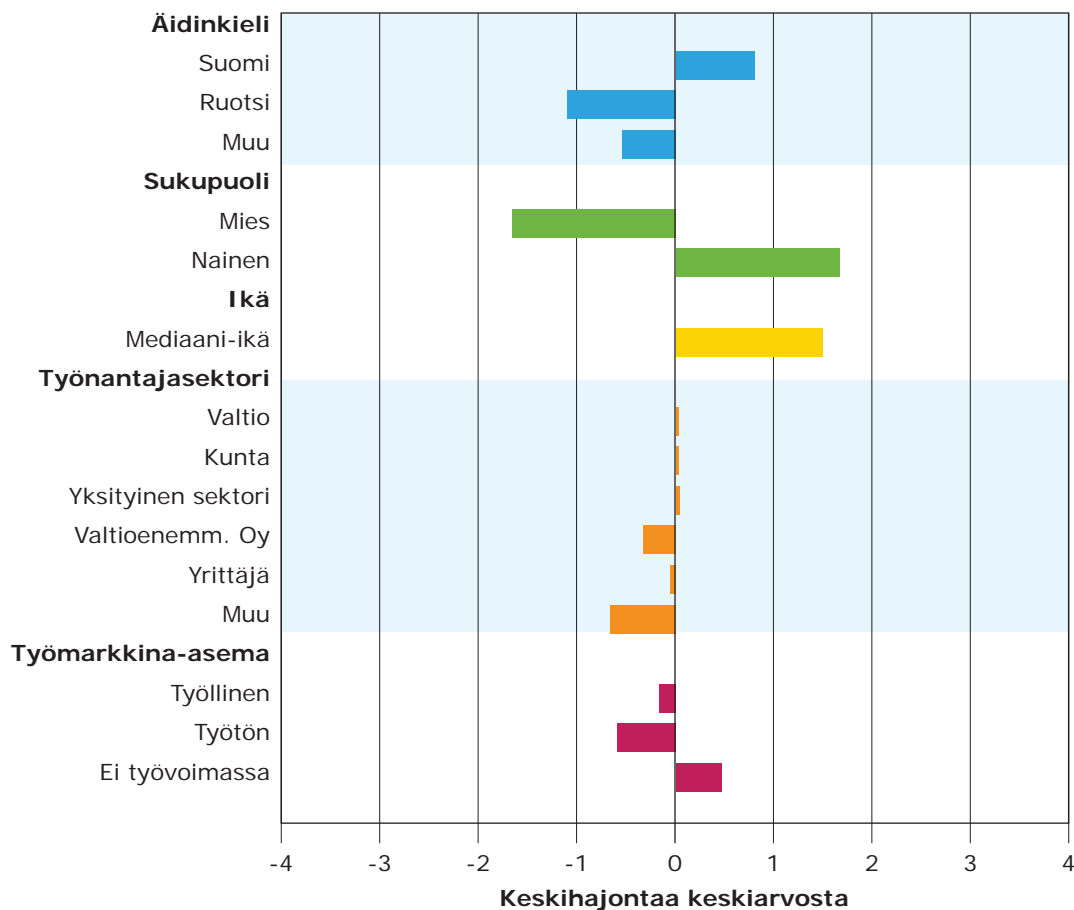
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet poikkeavat taustamuuttujien suhteen jossain määrin muista ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista. Äidinkielessä suomen kieli painottuu jonkin verran, ja ruotsinkielisiä on vain vajaa puolet viiden prosentin keskiarvosta. Naisvaltaisuus korostuu myös tällä koulutusasteella voimakkaasti (93 % / 60 %). Yksityinen sektori ja yrittäjyys ovat muihin saman asteen tutkinnon suorittaneisiin verrattuna keskeisiä työllistäjiä. Valtiolle sen sijaan on päätyttyä vain viisi prosenttia tutkinnon suorittaneista, kun keskiarvo on lähes 10 prosenttia. Työmarkkinoille tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet hieman keskimääräistä huonommin, toki työttömyyttä esiintyy tavanomaista vähemmän.

Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla yliopistotutkinnon suorittaneilla työllisillä äidinkielen jakauma poikkeaa selvästi yliopistoasteen keskiarvosta. Suomenkielisten osuus työllisistä on 97 prosenttia, kun keskiarvo on 88 prosenttia. Ruotsinkielisiä on vain kolmisen prosenttia, mikä on alle kolmannes tavanomaisesta, ja muun kielisiä ei ole juuri lainkaan. Sukupuolijakauma on muihin verrattuna hyvin naisvaltainen; 93 prosenttia työllisistä on naisia, kun yliopistoasteella keskiarvo on 53 prosenttia. Iältään työlliset ovat

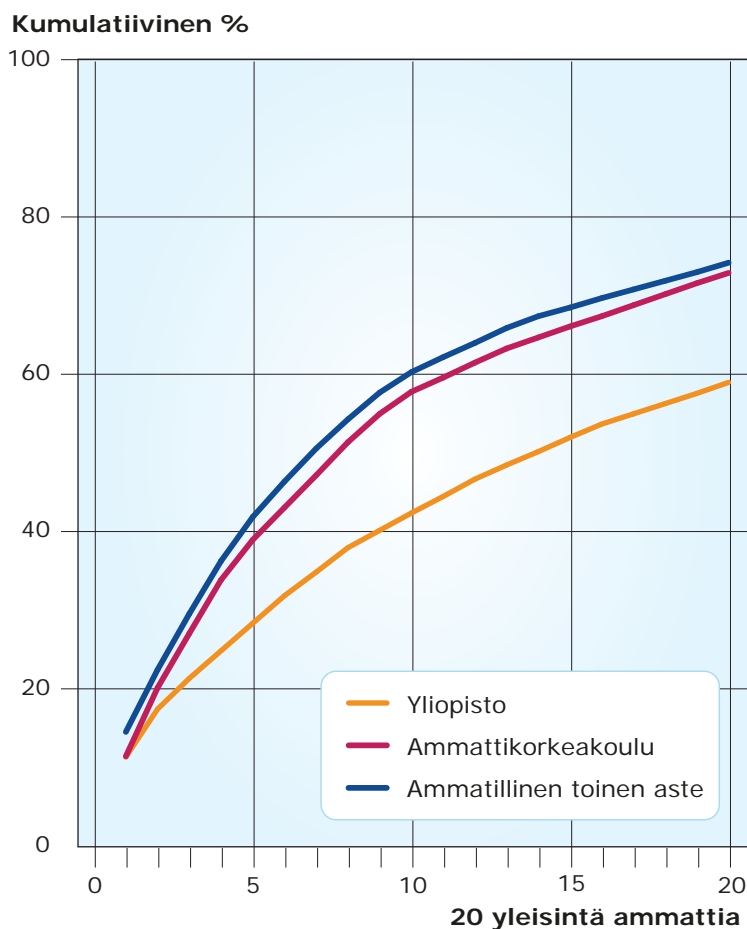
muita yliopistotasaisen tutkinnon suorittaneita kuutisen vuotta vanhempia. Työnantaja- jakauma vastaa varsin hyvin yliopistoista valmistuneiden tyypillistä jakaumaa. Alan tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet hieman tavanomaista huonommin, ja kokonaan työelämän ulkopuolelle on jääty keskimääräistä useammin (31 % / 24 %). Työttömiä sen sijaan alalta valmistuneista on tavanomaista vähemmän.

Kuvio 12. Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoala, yliopistotutkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Katsotaan seuraavaksi kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan tutkinnon suorittaneiden työllisten yleisimpiä ammatteja. Kuviossa 13 on esitetty tutkinnon suorittaneiden työllisten 20 yleisimmän ammatin kumulatiiviset kuvaajat.

Kuvio 13. 20 yleisintä ammattia kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla tutkinnon suorittaneilla; ammatillinen toinen aste, ammattikorkeakouluaste ja yliopistoaste, kumulatiivinen prosentti

Helsingin työpaikoissa oli yhteensä 714 kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla tutkinnon suorittanutta. Näistä 37 prosentilla oli toisen asteen tutkinto, 31 prosentilla ammattikorkeakoulututkinto, ja 32 prosenttia oli hankkinut koulutuksensa yliopistossa. 20 yleisimmän ammatin jakaumat eivät ole kovinkaan keskittyneitä, ja yliopistoasteen jakauma on harvinaisen hajautunut. 50 prosentin rajan ylittämiseen tarvitaan toisen asteen kohdalla seitsemän yleisintä ammattia, ammattikorkeakoulupuolella kahdeksan ja yliopistoasteelta valmistuneilla peräti 14 yleisintä ammattia.

Gini-kertoimen mukaan kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan **toisen asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on keskittymisasteeltaan alhaisempi (gini-kerroin 0,948) kuin kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,968). Toisen asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 24. Se on kaikista matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen viidestä opintoalasta ammattijakaumaltaan toiseksi keskittynein. Liitekuviassa 1 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien toisen asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Taulukossa 6 on lueteltu 20 yleisintä ammattia kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneilla. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 198 henkilöä, kun työllisiä on yhteensä 267. Yleisin ammatti – siivoojat – muodostaa yksinään 15 prosenttia tutkinnon suorittaneiden kaikista työllisistä.

Pääosa 20 yleisimmästä ammatista näyttäisi olevan varsin hyvin koulutusta vastaavia, ainakin jos tarkastellaan karkeimmalla eli koulutusalasella. Esimerkiksi yleisimmälle ammattinimikkeelle ”siivoajat” läheisempi koulutus olisi puhdistuspalvelut -opintoala, jota käsitellään seuraavassa luvussa. Koulutukselle selvästi vieraita ammattinimikkeitäkin toki löytyy, esimerkiksi postinkantajat ja -lajittelijat, palkanlaskijat ja kiinteistöhuoltomiehet.

Taulukko 6. Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoala, toisen asteen ammatillinen koulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumulatiivinen prosentti
		Lukumäärä	%	
1	91322 Siivoajat	39	14,6	14,6
2	91323 Keittiöapulaiset	21	7,9	22,5
3	51311 Lastenhoitajat ja päiväkotiapulaiset	19	7,1	29,6
4	5122 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	18	6,7	36,3
5	5123 Tarjoilutyöntekijät	15	5,6	41,9
6	51211 Ravintola- ja suurtalouksesimiehet	12	4,5	46,4
7	51331 Kodinhoitajat ja kotiaavustajat	11	4,1	50,6
8	51321 Perushoitajat ja lähihoitajat	10	3,7	54,3
9	91321 Sairaala- ja hoitoapulaiset	9	3,4	57,7
10	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	7	2,6	60,3
11	5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	5	1,9	62,2
12	41421 Postinkantajat ja -lajittelijat	5	1,9	64,0
13	4121 Palkanlaskijat, kassanhoitajat ym.	5	1,9	65,9
14	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	4	1,5	67,4
15	9330 Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	3	1,1	68,5
16	9141 Kiinteistöhuoltomiehet	3	1,1	69,7
17	51212 Siivoustyönjohtajat	3	1,1	70,8
18	34192 Myymälänhoitajat ja pienkauppiaat	3	1,1	71,9
19	24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	3	1,1	73,0
20	51 (Ei tarkempaa tasoa) Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	3	1,1	74,2
Työllisiä yhteensä		267		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet		
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut, toisen asteen tutkinto	68 / 531	
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	111 / 531	

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammasteista	
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut, toisen asteen tutkinto	74,2
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	79,6

Opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet ovat päätyneet yhteensä vain 68 ammattiin, kun ammatteja on yhteensä 531. Se on selvästi vähemmän kuin kaikilla toisen asteen opintoaloilla keskimäärin (111 ammattia). Tämän koulutuksen hankkineilla 20 yleisintä ammattia muodostaa 74 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista työllisistä. Se on matalampi kuin vastaava osuus keskimäärin toisen asteen opintoaloilla (80 %).

Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalan **ammattikorkea-asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on gini-kertoimella arvioituna vähemmän keskittynyt (gini-kerroin 0,944) kuin kaikkien ammattikorkeakouluissa tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,955). Ammattikorkea-asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 32. Se on kaikista matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen viidestä opintoalasta ammattijakaumaltaan neljänneksi keskittynein. Liitekuviossa 2 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien ammattikorkea-asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden työllisten ammattitietoja on esitetty taulukossa 7. Tutkinnon suorittaneita on aineistossa yhteensä 218 henkilöä, joista 20 yleisimmässä ammatissa toimii 159. Yleisin ammatti on ravintola- ja suurtalousesimiehet, muodostaen 12 prosenttia kaikista tämän tutkinnon suorittaneista. Ammattien ja koulutuksen vastaavuus ei ole kovin korkealla tasolla. Osaan ammateista tämän tutkinnon suorittaneet ovat ylikoulutettuja, vaikka ammattiala onkin oikea, esimerkiksi siivoojat, tarjoilutyöntekijät, kokit, keittäjät, kylmäköt, perushoitajat ja keittiöapulaiset Jotkut taas ovat kokonaan toisen ammattialan työtehtäviä, kuten sihteerit, mekaanisen metsäteollisuuden tekniikan asiantuntijat, ostajat, tilastonlaatijat ja toimistotyöntekijät.

Taulukko 7. Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoala, ammattikorkeakoulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumulatiivinen prosentti
		Lukumäärä	%	
1	51211 Ravintola- ja suurtalousoesimiehet	25	11,5	11,5
2	51212 Siivoustyönjohtajat	19	8,7	20,2
3	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	15	6,9	27,1
4	5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	15	6,9	33,9
5	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	11	5,0	39,0
6	91322 Siivoojat	9	4,1	43,1
7	5123 Tarjoilutyöntekijät	9	4,1	47,2
8	1225 Hotellinjohtajat ja ravintolapäälliköt	9	4,1	51,4
9	5122 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	8	3,7	55,0
10	3119d (Ei tarkempaa tasoa) Mekaanisen metsäteollisuuden ym.	6	2,8	57,8
11	1233 Myynti- ja markkinointijohtajat	4	1,8	59,6
12	51321 Perushoitajat ja lähihoitajat	4	1,8	61,5
13	2321 Peruskoulun ja lukion lehtorit ja tuntiopettajat	4	1,8	63,3
14	24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	3	1,4	64,7
15	3416 Ostajat	3	1,4	66,1
16	91323 Keittiöapulaiset	3	1,4	67,4
17	3120 Tietotekniikan tukihenkilöt, operaattorit ym.	3	1,4	68,8
18	3434 Tilastonlaatijat, haastattelijat ym.	3	1,4	70,2
19	4190 Muut toimistotyöntekijät	3	1,4	71,6
20	34809 Muut seurakuntatyöntekijät	3	1,4	72,9
Työllisiä yhteensä		218		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet		
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut, ammattikorkeakoulututkinto	67 / 531	
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	98 / 531	

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammasteista	
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut, ammattikorkeakoulututkinto	72,9
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	81,4

Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet yhteensä 67 ammattiin 531 ammatista. Se on selvästi vähemmän kuin kaikilla ammattikorkeasteen opintoaloilla keskimäärin (98/531). Tämän alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla 20 yleisintä ammattia muodostaa 73 prosenttia kaikista työllisistä. Koko aineistossa ammattikorkeakoulutasoisten opintoalojen keskiarvo on korkeampi, 81 prosenttia.

Gini-kertoimella mitaten kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla **yliopistoasteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on erittäin selvästi keskimääräistä hajanaisempi (gini-kerroin 0,917). Kaikkien yliopistoissa tutkinnon suorittaneiden ammattijakauman gini-kerroin on keskimäärin 0,932. Yliopistoasteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 54, ja kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 52. Se on matkailu-, ravitsemis- ja talousalan yliopistoasteen ainoa opintoala. Liitekuviassa 3 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan yliopistoasteen opintoalan sijoittuminen kaikkien yliopistoasteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla yliopistotason tutkinnon suorittaneiden työllisten ammattitietoja on esitetty taulukossa 8. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 135 henkilöä, kun työllisiä on yhteensä 229. Yleisin ammatti – valtionhallinnon erityisasiantuntijat – muodostaa 11 prosenttia opintoalan kaikista työllisistä. Koulutuksen ja ammattien vastaavuus näyttää toteutuneen hyvin 20 yleisimmän ammatin osalta. Muutama yksittäinen ammattinimike on toki koulutukselle vieras, esimerkiksi muut tekniikan erityisasiantuntijat, metsäalan erityisasiantuntijat sekä tilintarkastajat ja kamreerit.

Taulukko 8. Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoala, yliopistokoulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumula- tiivinen prosentti
		Luku- määrä	%	
1	24701 Valtionhallinnon erityisasiantuntijat	26	11,4	11,4
2	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	14	6,1	17,5
3	3223 Ravitsemusalan asiantuntijat	9	3,9	21,4
4	2229 Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat	8	3,5	24,9
5	23102 Lehtorit ja yliassistentit	8	3,5	28,4
6	2351 Muut opettajat ja koulutussuunnittelijat	8	3,5	31,9
7	1227 Yrityspalvelu- ym.	7	3,1	34,9
8	1237 Tutkimus- ja kehitysjohtajat	7	3,1	38,0
9	24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	5	2,2	40,2
10	1231 Talous- ja hallintojohtajat	5	2,2	42,4
11	24194 Järjestöalan erityisasiantuntijat	5	2,2	44,5
12	12299 Muut tuotanto- ja linjajohtajat	5	2,2	46,7
13	2149 Muut tekniikan erityisasiantuntijat	4	1,7	48,5
14	1317 Yrityspalvelutoiminnan pienyritysten johtajat	4	1,7	50,2
15	24192 Tiedottajat	4	1,7	52,0
16	24512 Lehden- ja kustannustoimittajat ja kriitikot	4	1,7	53,7
17	22132 Metsäalan erityisasiantuntijat	3	1,3	55,0
18	51212 Siivoustyönjohtajat	3	1,3	56,3
19	1233 Myynti- ja markkinointijohtajat	3	1,3	57,6
20	2411 Tilintarkastajat, kamreerit ym.	3	1,3	59,0
Työllisiä yhteensä		229		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet		
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut, yliopistoasteen tutkinto	85 / 531	
Kaikki yliopistoasteen tutkinnon suorittaneet	104 / 531	

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista		
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut, yliopistoasteen tutkinto		59,0
Kaikki yliopistoasteen tutkinnon suorittaneet		77,3

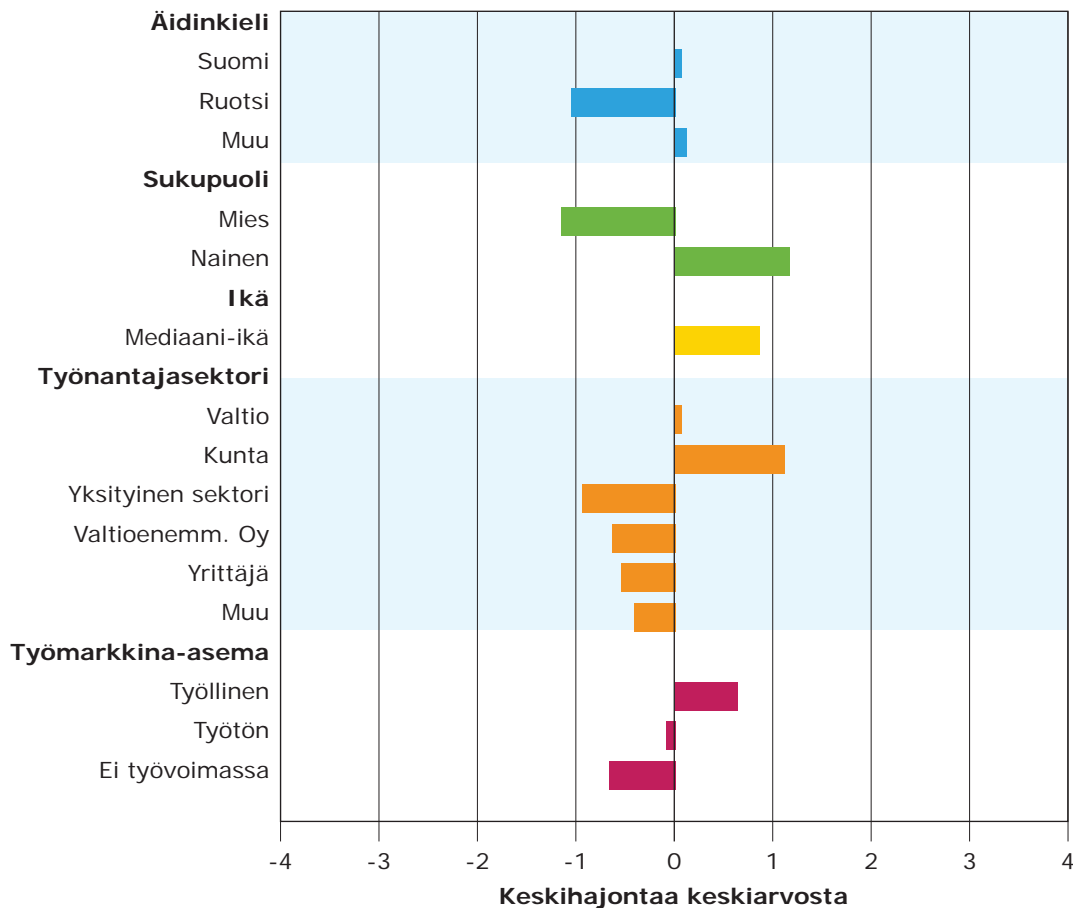
Kotitalous- ja kuluttajapalvelut -opintoalalla yliopistotason tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet yhteensä 85 ammattiin 531 ammatista yliopistoasteen opintoalojen keskiarvon ollessa 104 ammattia. Tämän alan yliopistoasteen tutkinnon suorittaneilla 20 yleisintä ammattia muodostaa vain 59 prosenttia kaikista työllisistä. Koko aineistossa yliopistotasoisilla opintoaloilla vastaava osuus on keskimäärin 77 prosenttia.

2.3.4 Puhdistuspalvelut [koulutuskoodi 805]

Puhdistuspalvelujen opintoalalla saa Suomessa koulutusta toisella asteella ja ammattikorkeakouluissa. Toisella asteella voi suorittaa puhdistuspalvelujen perustutkinnon ja valmistua toimitilahuoltajaksi tai tekstiilihuoltajaksi. Ammattikorkeakouluista valmistuu alalle restonomeja työnjohto- ja asiantuntijatehtäviin.

Katsotaan tutkinnon suorittaneita muutamien taustamuuttujien mukaan. Vertailu tehdään kaikkiin muihin samanasteisen tutkinnon suorittaneisiin. Muuttujien arvot on standardoitu. Työmarkkina-aseman luvut on laskettu Helsingin väestöstä, muut muuttajat Helsingissä työssäkäyvästä väestöstä. Tarkat luvut tutkinnon suorittaneiden taustamuuttujista löytyvät liitetauluista 1–4.

Kuvio 14. Puhdistuspalvelujen opintoala, toisen asteen tutkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

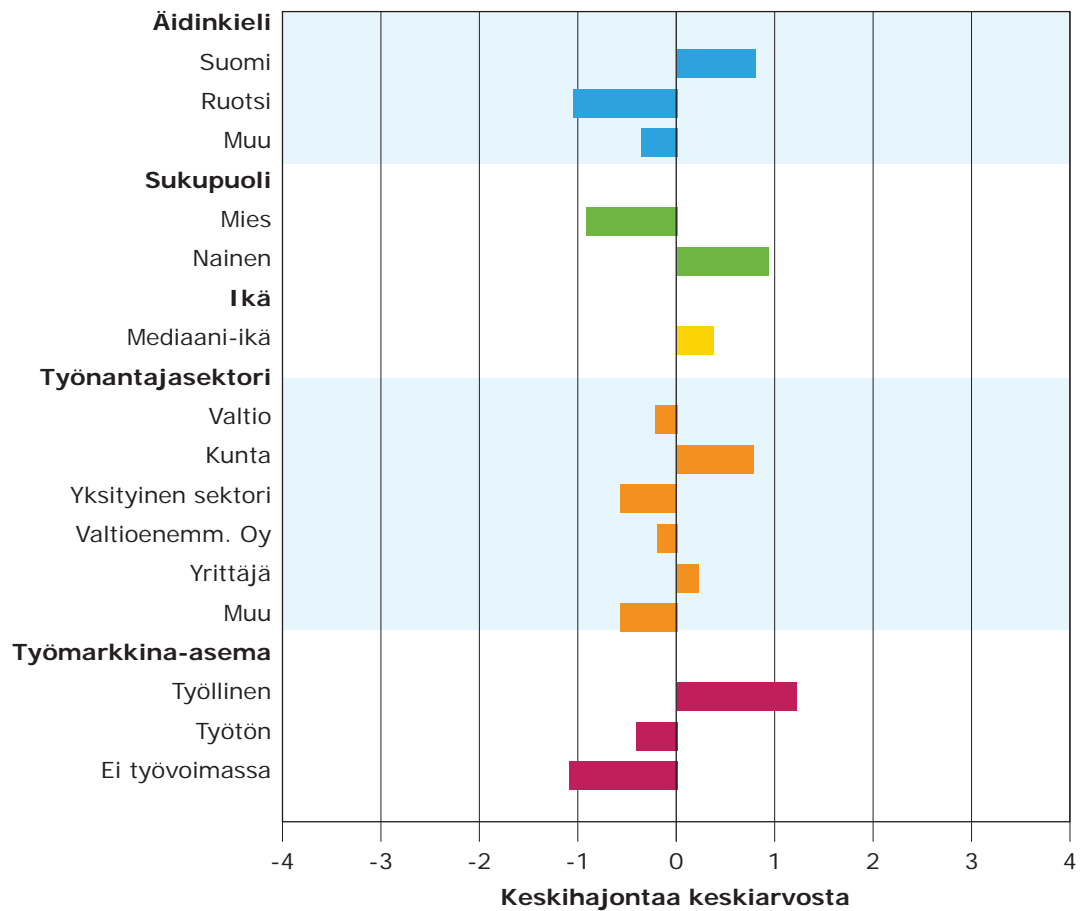

Puhdistuspalvelujen opintoalalla toisen asteen tutkinnon suorittaneet työlliset poikkeavat taustamuuttujien osalta jonkin verran keskiarvoista. Äidinkielenä ruotsi on selvästi aliedustettuna; ruotsinkielisten osuus on vain noin kolmannes toisen asteen keskiarvosta. Sen sijaan muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä on suhteellisesti selvästi enemmän kuin toisella asteella yleisesti. Sukupuolijakauma on selkeästi naisvoittoinen. Kun toisella asteella valmistuneista työllisistä puolet on naisia, tällä opintoalalla osuus on 94 prosenttia. Keski-ikältään tutkinnon suorittaneet ovat viitisen vuotta tavanomaista vanhempia. Työnantajatahona korostuu voimakkaasti kuntasektori; alalta valmistuneista lähes puolet on sijoittunut kunnan töihin, kun toisen asteen keskiarvo on 21 prosenttia. Yksityisel-

le sektorille on päätyttyä vain 35 prosenttia tutkinnon suorittaneista keskiarvon ollessa 63 prosenttia. Valmistuneiden työmarkkina-asema on selvästi keskimääräistä parempi: työllistyminen on ollut parempaa, työttömyyttä ja kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämistä esiintyy tavanomaista vähemmän.

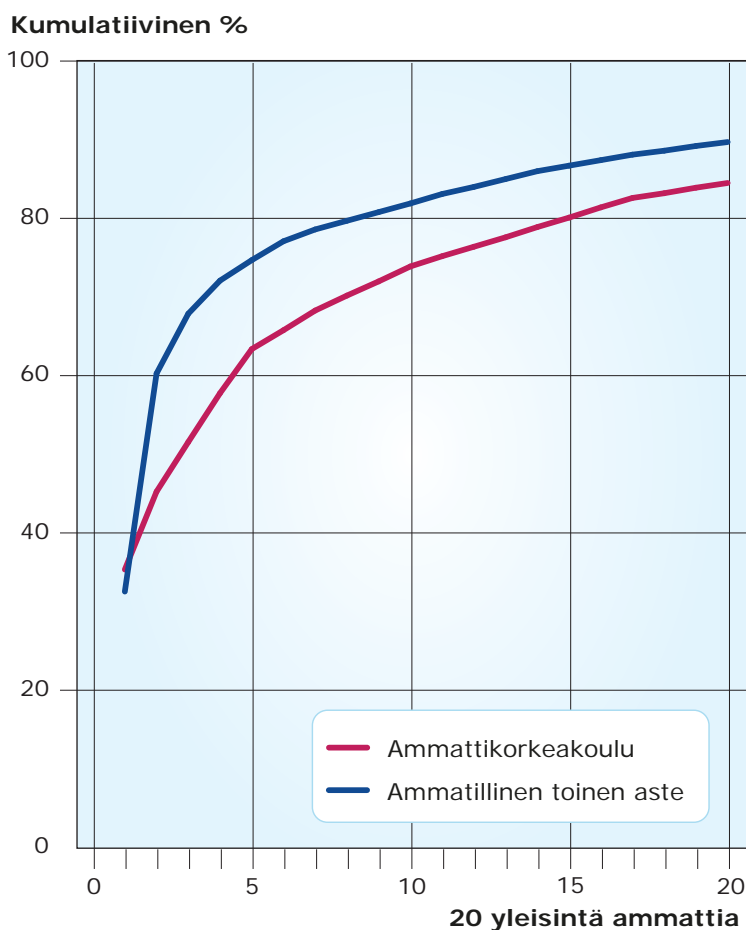
Kuvio 15. Puhdistuspalvelujen opintoala, ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Puhdistuspalvelujen ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet poikkeavat taustamuuttujien suhteen selvästi muista ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneista. Äidinkielenä suomi on keskimääräistä yleisempää, ja ruotsinkielisiä on vain murto-osa tavanomaisesta tasosta. Ala on naisvaltaisempi kuin kaikilla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla keskimäärin (88 % / 60 %). Työnantajatahona painottuu kunta-ala myös tällä koulutusasteella 35 prosentin osuudella, keskiarvon ollessa 18 prosenttia. Tutkinnon suorittaneiden työmarkkina-asema on selvästi tavanomaista parempi: peräti 92 prosenttia valmistuneista on työllisiä, kun keskimääräinen arvo on 74 prosenttia. Myös työttömyyttä esiintyy muita aloja vähemmän, ja kokonaan työelämän ulkopuolelle on jäänyt vain viisi prosenttia tutkinnon suorittaneista keskiarvon ollessa yli nelinkertainen.

Katsotaan seuraavaksi puhdistuspalvelujen opintoalalla koulutuksen hankkineiden työllisten yleisimpiä ammatteja. Kuviossa 16 on esitetty puhdistuspalvelujen opintoalalta tutkinnon suorittaneiden työllisten 20 yleisimmän ammatin kumulatiiviset kuvaajat.

Kuvio 16. 20 yleisintä ammattia puhdistuspalvelujen opintoalalla tutkinnon suorittaneilla; ammatillinen toinen aste ja ammattikorkeakouluaste; kumulatiivinen prosentti

Helsingin työpaikoissa oli yhteensä 881 puhdistuspalvelujen opintoalalla tutkinnon suorittanutta. Näistä 82 prosentilla on toisen asteen tutkinto, ja 18 prosenttia on valmistunut ammattikorkeakoulusta. Ammattikorkeakouluasteen keskittymiskäyrä on selvästi hajanaisempi kuin toisen asteen - varsin keskittynyt - ammattijakauma. Toisella asteella riittää 50 prosentin rajan ylittämiseen vain kaksi yleisintä ammattia, ammattikorkeakoulupuolella samaan tarvitaan kolme yleisintä ammattia. Kumpikin jakaumakäyrä on varsin keskittynyt.

Gini-kertoimella mitaten puhdistuspalvelujen **toisen asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on selvästi keskittyneempi (gini-kerroin 0,977) kuin kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,968). Toisen asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja puhdistuspalvelujen opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 10. Se on matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen viidestä opintoalasta selvästi keskittynein. Liitekuviossa 1 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien toisen asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Taulukossa 9 on lueteltu 20 yleisintä ammattia puhdistuspalvelujen opintoalalla toisen asteen tutkinnon suorittaneilla. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 646 henkilöä, kun työllisiä on yhteensä 720.

Koulutuksen ja ammattien vastaavuus näyttää varsin hyvältä. Siivoajat on yleisin ammattinimike muodostaen kolmanneksen työllisistä. 20 yleisimmän ammatin joukkoon kuuluu myös jokunen ammattinimike, johon jokin muu koulutus olisi luontevampi (esimerkiksi, valvojat ja vartijat sekä moottoriajoneuvojen kuljettajat).

Taulukko 9. Puhdistuspalvelujen opintoala, toisen asteen ammatillinen koulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti		Työllisiä		Kumula- tiivinen prosentti
			Luku- määrä	%	
1	91322	Siivoajat	235	32,6	32,6
2	91321	Sairaala- ja hoitoapulaiset	199	27,6	60,3
3	51212	Siivoustyönjohtajat	55	7,6	67,9
4	51311	Lastenhoitajat ja päiväkotiapulaiset	30	4,2	72,1
5	9141	Kiinteistöhuoltomiehet	19	2,6	74,7
6	8264	Pesu-, valkaisu- ja värjäyskoneiden hoitajat	17	2,4	77,1
7	51321	Perushoitajat ja lähihoitajat	11	1,5	78,6
8	832	Moottoriajoneuvojen kuljettajat	8	1,1	79,7
9	5220	Myyjät ja tuote-esittelijät	8	1,1	80,8
10	411	(Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	8	1,1	81,9
11	51331	Kodinhoitajat ja kotiavustajat	8	1,1	83,1
12	3415	Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	7	1,0	84,0
13	51211	Ravintola- ja suurtalousesimiehet	7	1,0	85,0
14	51312	Perhepäivähoitajat ym.	7	1,0	86,0
15	5122	Kokit, keittäjät ja kylmäköt	5	0,7	86,7
16	51327	Välinehoitajat	5	0,7	87,4
17	5169	Valvojat ja vartijat	5	0,7	88,1
18	3211	Laborantit ym.	4	0,6	88,6
19	51	(Ei tarkempaa tasoa) Palvelu- ja suojelutyöntekijät ym.	4	0,6	89,2
20	4222	Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	4	0,6	89,7
Työllisiä yhteensä			720		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet

805 Puhdistuspalvelut, toisen asteen tutkinto	70 / 531
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	111 / 531

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista

805 Puhdistuspalvelut, toisen asteen tutkinto	89,7
Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	79,6

Opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet ovat päätyneet yhteensä 70 ammattiin, kun ammatteja on yhteensä 531. Se on oleellisesti pienempi määrä kuin kaikilla toisen asteen opintoaloilla keskimäärin (111 ammattia). Tämän koulutuksen hankkineilla 20 yleisintä ammattia muodostaa peräti 90 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista työllisistä. Se on 10 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vastaava osuus keskimäärin toisen asteen opintoaloilla (80 %).

Gini-kertoimella mitaten puhdistuspalvelujen **ammattikorkea-asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on hieman hajanaisempi (gini-kerroin 0,944) kuin kaikkien ammattikorkeakouluissa tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,955). Ammattikorkea-asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja puhdistuspalvelujen opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 32. Se on matkailu-, ravitsemis- ja talousalan viidestä ammattikorkea-asteen opintoalasta keskittynein. Liitekuviossa 2 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien ammattikorkea-asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Puhdistuspalvelujen opintoalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden työllisten ammattitietoja on esitetty taulukossa 10. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 136 henkilöä, kun työllisiä on yhteensä 161. Siivoustyönjohtajat on tällä koulutusasteella yleisin ammatti, peräti 35 prosenttia tutkinnon suorittajista on päätenyt siihen. 20 yleisimmän ammatin vastaavuus hankittuun koulutukseen näyttää kohtalaisen hyvältä suurimpien ammattiluokkien osalta. Toki esimerkiksi siivoojien tai sairaala-apulaisten työtehtäviin ammattikorkeakoulututkinto on liian korkea, vaikka ne toki ovat samalta koulutusosalta.

Taulukko 10. Puhdistuspalvelujen opintoala, ammattikorkeakoulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumula- tiivinen prosentti
		Luku- määrä	%	
1	51212 Siivoustyönjohtajat	57	35,4	35,4
2	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	16	9,9	45,3
3	91321 Sairaala- ja hoitoapulaiset	10	6,2	51,6
4	91322 Siivoojat	10	6,2	57,8
5	3119d (Ei tarkempaa tasoa) Mekaanisen metsäteollisuuden ym.	9	5,6	63,4
6	24191 Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	4	2,5	65,8
7	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	4	2,5	68,3
8	3112 (Ei tarkempaa tasoa) Rakennusalan ja yhdyskuntaraken- tamisen asiantuntijat	3	1,9	70,2
9	9141 Kiinteistöhuoltomiehet	3	1,9	72,0
10	2412 Henkilöstösuunnittelijat ym.	3	1,9	73,9
11	8264 Pesu-, valkaisu- ja värjäyskoneiden hoitajat	2	1,2	75,2
12	1233 Myynti- ja markkinointijohtajat	2	1,2	76,4
13	34194 Toimistonhoitajat	2	1,2	77,6
14	51321 Perushoitajat ja lähihoitajat	2	1,2	78,9
15	51331 Kodinhoitajat ja kotiavustajat	2	1,2	80,1
16	23222 Ammatillisten oppilaitosten lehtorit	2	1,2	81,4
17	2351 Muut opettajat ja koulutussuunnittelijat	2	1,2	82,6
18	7137 Rakennussähköasentajat	1	0,6	83,2
19	2149 Muut tekniikan erityisasiantuntijat	1	0,6	83,9
20	71411 Rakennusmaalarit	1	0,6	84,5
Työllisiä yhteensä		161		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet

805 Puhdistuspalvelut, ammattikorkeakoulututkinto	45 / 531
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	98 / 531

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista

805 Puhdistuspalvelut, ammattikorkeakoulututkinto	84,5
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	81,4

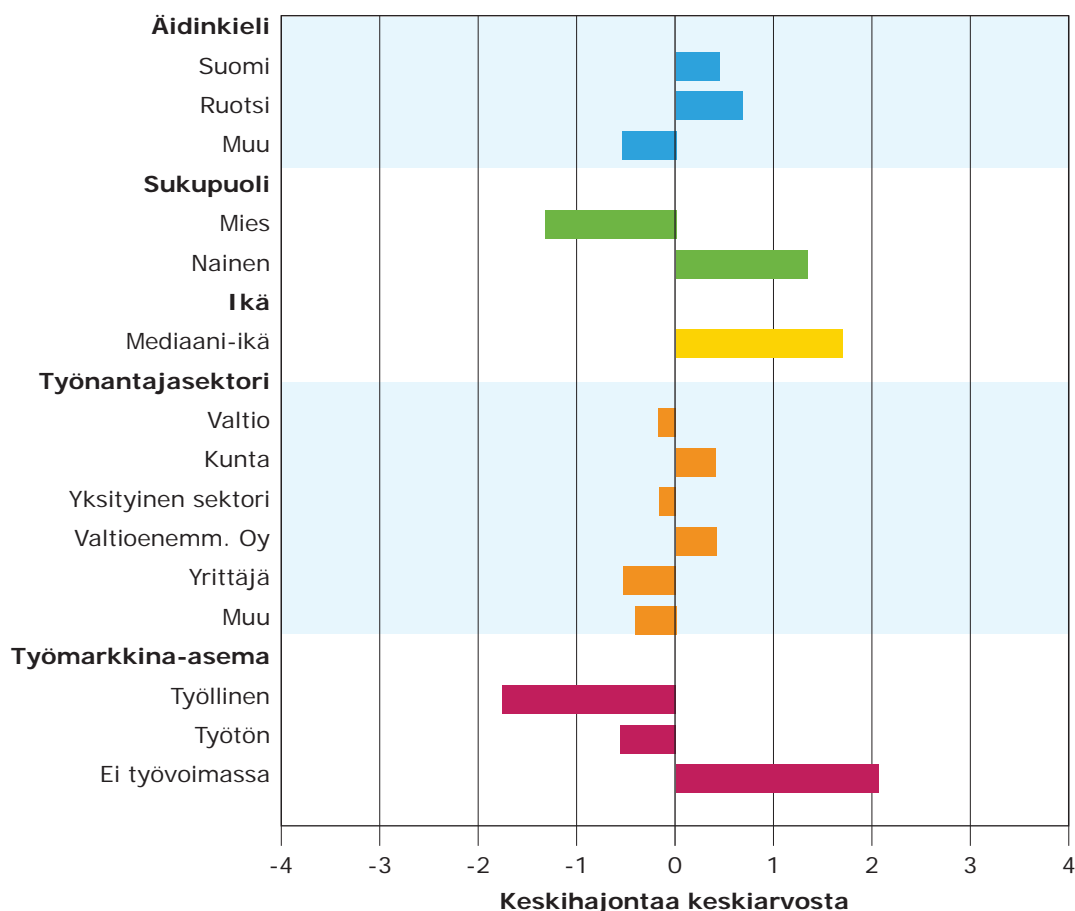
Puhdistuspalvelujen alalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet yhteensä vain 45 ammattiin 531 ammatista. Se on vain puolet ammattikorkeasteen opintoalojen keskiarvosta (98/531). Tämän alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla 20 yleisintä ammattia muodostaa 85 prosenttia kaikista työllisistä. Koko aineistossa ammattikorkeakoulutasoisten opintoalojen keskiarvo on hieman matalampi, 81 prosenttia.

2.3.5 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus [koulutuskoodi 899]

Muulla matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla koulutusta on annettu toisella asteella ja ammattikorkeakouluissa. Koulutuksen järjestäjänä on joku muu virallinen taho kuin opetusalan viranomainen. Koulutuksen tarkasta sisällöstä eri koulutusasteilla ei ole tietoa, joten esimerkiksi sijoittumista oman tutkinnon työpaikkoihin voi arvioida vain laajemman, koko koulutusalan näkökulmasta. Opintoalaan sisältyy myös oppisopimuskoulutusta ja aikuiskoulutusta.

Katsotaan muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen tutkinnon suorittaneita muutamien taustamuuttujien mukaan. Toisen asteen tutkinnon suorittajia verrataan kaikkiin toisen asteen tutkinnon suorittaneisiin, vastaavasti ammattikorkeakouluasteen tutkinnon suorittaneiden osalta. Muuttujien arvot on standardoitu. Työmarkkina-aseman luvut on laskettu Helsingin väestöstä, muut muuttajat Helsingissä työssäkäyvistä väestöstä. Tarkat luvut tutkinnon suorittaneiden taustamuuttujista löytyvät liitetauluista 1–4.

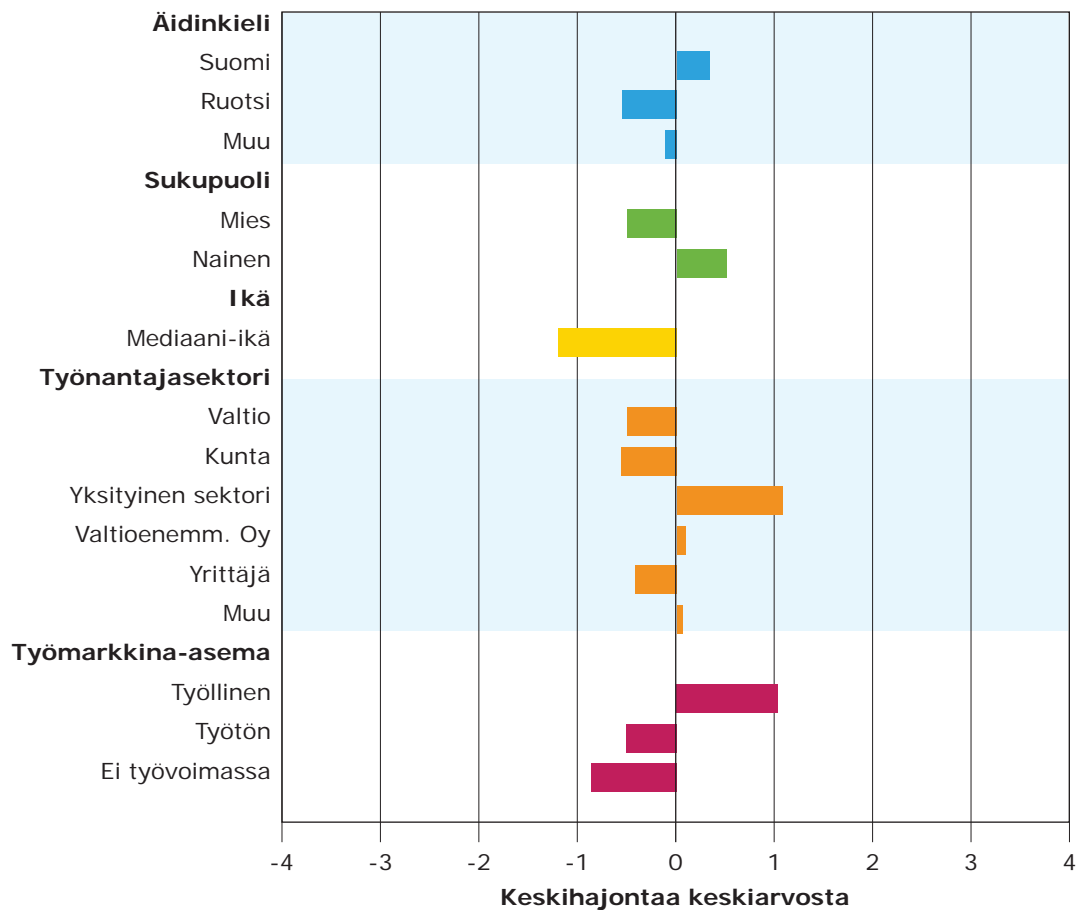
Kuvio 17. Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus, toisen asteen tutkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

Muussa matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksessa toisen asteen tutkinnon suorittaneet työlliset poikkeavat joidenkin muuttujien osalta merkittävästikin kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden keskiarvoista. Äidinkielenä suomi ja etenkin ruotsi ovat voimakkaammin edustettuina kuin toiselta asteelta valmistuneilla keskimäärin. Sen sijaan muun kielisiä on suhteellisesti selvästi tavanomaista vähemmän; kun kaikilla toisen asteen tutkinnon suorittaneilla työllisillä vajaalla neljällä prosentilla äidinkieli on joku muu

kuin suomi tai ruotsi, tällä opintoalalla vastaava osuus on vain 0,4 prosenttia. Ala on täysin naisvaltainen; toisen asteen tutkinnon suorittaneista työllisistä 50 prosenttia on naisia, tällä alalla vastaava osuus on 100 prosenttia. Keski-ikänsä tutkinnon suorittaneet ovat yli kymmenen vuotta vanhempia kuin kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet keskimäärin. Työnantajasektorin jakaumassa painottuu kunta-ala (tämä ala 33 prosenttia / kaikki 21 prosenttia). Yksityiselle sektorille ja yrittäjiksi sen sijaan on tältä opintoalalta päädytty keskimääräistä harvemmin. Tutkinnon suorittaneiden työmarkkina-asema on suhteellisen heikko. Työllisten osuus on vain 41 prosenttia, kun toiselta asteelta valmistuneiden keskiarvo on 66 prosenttia. Työttömyys on keskimääräistä matalampaa. Sen sijaan kokonaan työvoiman ulkopuolelle on jäänyt peräti 54 prosenttia valmistuneista, kun keskiarvo on 27 prosenttia.

Kuvio 18. Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus, ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet eräiden taustamuuttujien mukaan; standardoidut arvot

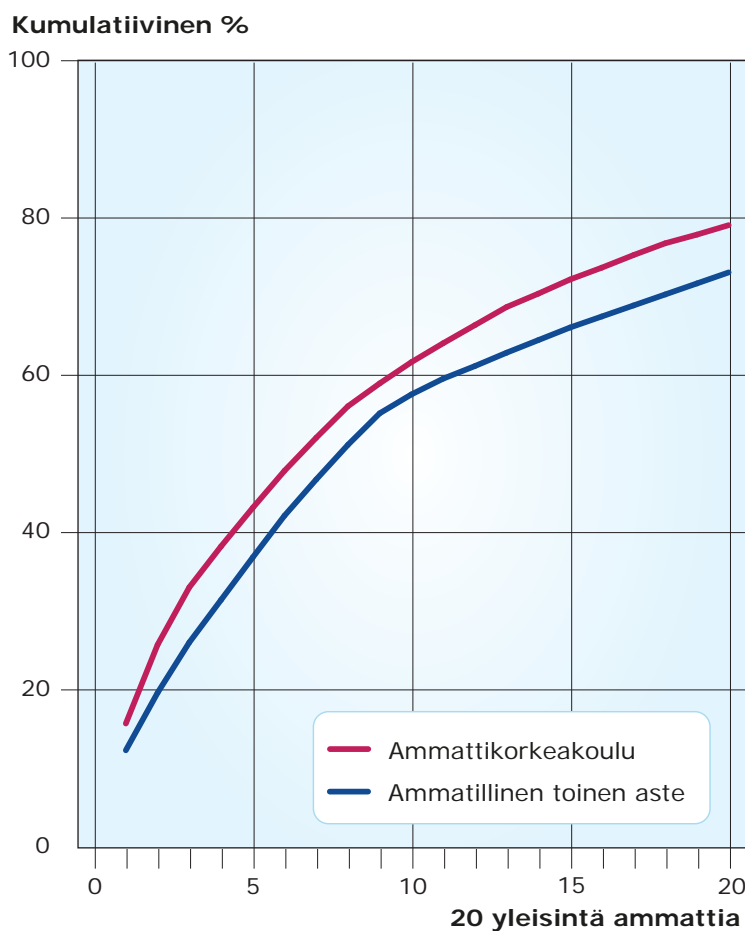

Muussa matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksessa ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla ruotsinkielisten osuus on vain puolet toisen asteen tutkinnon suorittaneiden keskiarvosta. Ala on keskimääräistä naisvaltaisempi, ja tutkinnon suorittaneet ovat lähes kymmenen vuotta nuorempia kuin ammattikorkeakouluista valmistuneet keskimäärin. Työnantajatahona yksityinen sektori korostuu voimakkaasti; tällä opintoalalla yksityiselle alalle on päätytty peräti 83 prosenttia työllisistä keskiarvon ollessa 66 prosenttia. Sen sijaan esimerkiksi julkiselle puolelle – kunta-alalle tai valtiolle – on sijoittunut tältä alalta vain 11 prosenttia, kun keskiarvo on yli kaksinkertainen, 27 prosenttia. Tutkinnon suorittaneet ovat työllistyneet selvästi paremmin suhteessa muihin, työllisten osuuden ollessa

89 prosenttia (keskiarvo 74 prosenttia). Työttömyyttä esiintyy tavanomaista vähemmän, ja työvoiman ulkopuolelle jääneitä on vain kahdeksan prosenttia, kun keskiarvo ammattikorkeakouluista valmistuneilla on 22 prosenttia.

Mennään sitten tutkinnon suorittaneiden työllisten yleisimpiin ammatteihin. Kuvioon 19 on piirretty muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen tutkinnon suorittaneiden työllisten 20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen kuvaaja koulutusasteittain.

Kuvio 19. 20 yleisintä ammattia muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen tutkinnon suorittaneilla; toinen aste ja ammattikorkeakouluaste, kumulatiivinen prosentti

Helsingin työpaikoissa oli muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneita yhteensä 1195 henkilöä. Näistä 42 prosentilla oli toisen asteen tutkinto, ja 58 prosenttia oli hankkinut koulutuksensa ammattikorkeakoulussa.

Ammattijakauman keskittymiskäyrät ovat varsin samanmuotoisia eri koulutusasteilla ammattikorkeakouluasteen käyrän ollessa hieman keskittyneempi. Toisella asteella 50 prosentin rajan ylittämiseen tarvitaan kahdeksan yleisintä ammattia, ammattikorkeakouluasteella vastaavasti seitsemän.

Gini-kertoimella arvioiden muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen **toisen asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on hajanaisempi (gini-kerroin 0,942) kuin kaikkien toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,968). Toisen asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksen opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 27. Se on matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen viidestä

opintoalasta ammattijakaumaltaan neljänneksi keskittynein. Liitekuviassa 1 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan toisen asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien toisen asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Taulukossa 11 on lueteltu 20 yleisintä ammattia muussa matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksessa toisen asteen tutkinnon suorittaneilla. Aineistossa 20 yleisimmässä ammatissa on yhteensä 364 henkilöä, kun työllisiä on yhteensä 498. Koulutuksen ja ammattien vastaavuus on varsin hyvä.

Taulukko 11. Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus, toisen asteen ammatillinen koulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti	Työllisiä		Kumulatiivinen prosentti
		Lukumäärä	%	
1	5122 Kokit, keittäjät ja kylmäköt	62	12,4	12,4
2	91322 Siivoojat	36	7,2	19,7
3	91321 Sairaala- ja hoitoapulaiset	32	6,4	26,1
4	5123 Tarjoilutyöntekijät	27	5,4	31,5
5	411 (Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	27	5,4	36,9
6	91323 Keittiöapulaiset	26	5,2	42,2
7	51311 Lastenhoitajat ja päiväkotiapulaiset	23	4,6	46,8
8	51211 Ravintola- ja suurtalousesimiehet	22	4,4	51,2
9	5220 Myyjät ja tuote-esittelijät	20	4,0	55,2
10	4212 Posti- ja pankkitoimihenkilöt	12	2,4	57,6
11	4222 Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	10	2,0	59,6
12	3415 Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	8	1,6	61,2
13	1225 Hotellinjohtajat ja ravintolapäälliköt	8	1,6	62,9
14	4190 Muut toimistotyöntekijät	8	1,6	64,5
15	51327 Välinehoitajat	8	1,6	66,1
16	9330 Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.	7	1,4	67,5
17	3433 Kirjanpitäjät ym.	7	1,4	68,9
18	4121 Palkanlaskijat, kassanhoitajat ym.	7	1,4	70,3
19	51321 Perushoitajat ja lähihoitajat	7	1,4	71,7
20	51312 Perhepäivähoitajat ym.	7	1,4	73,1
Työllisiä yhteensä		498		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet		
	899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalankoulutus, toisen asteen tutkinto	88 / 531
	Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	111 / 531

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista		
	899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalankoulutus, toisen asteen tutkinto	73,1
	Kaikki toisen asteen tutkinnon suorittaneet	79,6

Opintoalan toisen asteen tutkinnon suorittaneet ovat päätyneet yhteensä 88 ammattiin, kun ammatteja on yhteensä 531. Kaikilla toisen asteen opintoaloilla vastaava määrä on keskimäärin 111 ammattia. Tämän koulutuksen hankkineilla 20 yleisintä ammattia muodostaa 73 prosenttia kaikista tutkinnon suorittaneista työllisistä. Se on hieman vähemmän kuin vastaava osuus keskimäärin toisen asteen opintoaloilla (80 %).

Muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan **ammattikorkea-asteen** tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma on gini-kertoimella arvioituna keskittymisasteeltaan suunnitteen samaa tasoa (gini-kerroin 0,950) kuin kaikkien ammattikorkeakouluissa tutkinnon suorittaneiden ammattijakauma keskimäärin (gini-kerroin 0,955). Ammattikorkea-asteen tutkinnon opintoaloja on yhteensä 47, ja muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opintoala on ammattijakauman keskittymisjärjestyksessä sijalla 28. Se on kaikista matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen viidestä opintoalasta ammattijakaumaltaan toiseksi keskittynein. Liitekuviossa 2 on esitetty matkailu-, ravitsemis- ja talousalan ammattikorkea-asteen opintoalojen sijoittuminen kaikkien ammattikorkea-asteen opintoalojen joukossa ammattijakauman gini-indeksillä mitattuna.

Muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opintoalalla ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden työllisten ammattitietoja on esitetty taulukossa 12. Tutkinnon suorittaneita on aineistossa yhteensä 697 henkilöä, joista 20 yleisimmässä ammatissa toimii 551. Koulutuksen ja ammattien vastaavuus - koko koulutusalan näkökulmasta - näyttää todella hyvältä. Posti- ja pankkitoimihenkilöt ei ehkä ole luontevin ammattinimike tämän koulutuksen hankkineille. Lisäksi esimerkiksi keittiöapulaisen työhön ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut on ylikoulutettu.

Taulukko 12. Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus, ammattikorkeakoulutus, 20 yleisintä ammattia

	Ammatti		Työllisiä		Kumula- tiivinen prosentti
			Luku- määrä	%	
1	51211	Ravintola- ja suurtalousoesimiehet	110	15,8	15,8
2	3415	Myyntineuvottelijat, -edustajat ja -sihteerit	70	10,0	25,8
3	1225	Hotellinjohtajat ja ravintolapäälliköt	51	7,3	33,1
4	4222	Vastaanoton ja neuvonnan hoitajat	36	5,2	38,3
5	5123	Tarjoilutyöntekijät	34	4,9	43,2
6	1233	Myynti- ja markkinointijohtajat	33	4,7	47,9
7	411	(Ei tarkempaa tasoa) Sihteerit, tekstinkäsittelijät ym.	29	4,2	52,1
8	5220	Myyjät ja tuote-esittelijät	28	4,0	56,1
9	23222	Ammatillisten oppilaitosten lehtorit	20	2,9	59,0
10	4221	Matkatoimistovirkailijat	19	2,7	61,7
11	24191	Mainonnan ja markkinoinnin erityisasiantuntijat	17	2,4	64,1
12	5122	Kokit, keittäjät ja kylmäköt	16	2,3	66,4
13	4190	Muut toimistotyöntekijät	16	2,3	68,7
14	51212	Siivoustyönjohtajat	12	1,7	70,4
15	3223	Ravitsemusalan asiantuntijat	12	1,7	72,2
16	3414	Matkailuasiamiehet ja matkanjärjestäjät	11	1,6	73,7
17	4212	Posti- ja pankkitoimihenkilöt	11	1,6	75,3
18	2351	Muut opettajat ja koulutussuunnittelijat	10	1,4	76,8
19	91323	Keittiöapulaiset	8	1,1	77,9
20	3431	Johdon sihteerit, osastosihteerit ym.	8	1,1	79,1
Työllisiä yhteensä			697		

Tutkinnon suorittaneilla ammattinimikkeitä / kaikki ammattinimikkeet

899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalankoulutus, ammattikorkeakoulututkinto	92 / 531	
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	98 / 531	

20 yleisimmän ammatin kumulatiivinen osuus kaikista ammateista

899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalankoulutus, ammattikorkeakoulututkinto	79,1
Kaikki ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet	81,4

Muun matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutuksessa ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet yhteensä 92 ammattiin 531 ammatista. Kaikilla ammattikorkeasteen opintoaloilla vastaava määrä on keskimäärin 98 ammattia. Tämän alan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilla 20 yleisintä ammattia muodostaa 79 prosenttia kaikista työllisistä. Koko aineistossa ammattikorkeakoulutusoisten opintoalojen keskiarvo on suunnilleen samaa tasoa, 81 prosenttia.

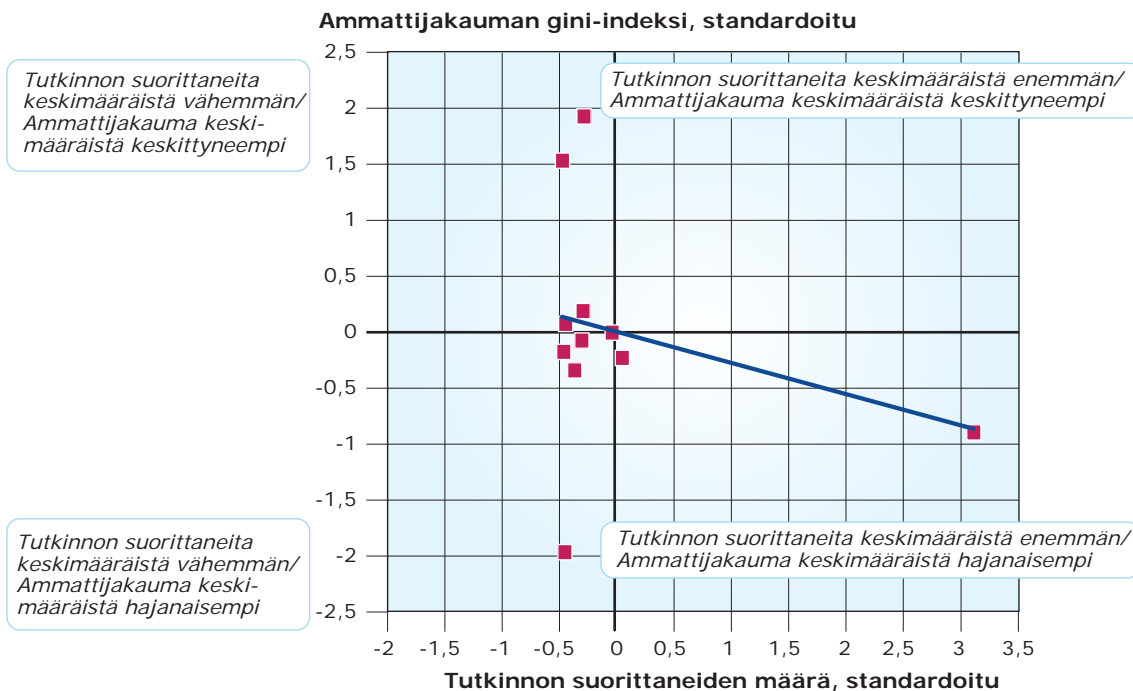
3 LOPUKSI

Edellä on kuvattu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneita taustamuuttajien ja työmarkkinoille sijoittumisen mukaan Helsingissä. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla on yhteensä viisi opintoalaa. Näistä opintoaloista kaikissa viidessä on annettu sekä toisen asteen ammatillista koulutusta että ammattikorkeasteen koulutusta. Lisäksi yhdellä opintoalalla on voinut hankkia yliopistotason koulutusta. Raportissa on siis valottu yhteensä 11 erilaisen tutkinnon suorittaneiden taustoja ja ammattijakaumia.

Tutkinnon suorittaneiden työllisten ammattijakaumaa on edellä kuvattu gini-indeksillä, mikä siis kuvaa jakauman keskittyneisyyttä. Mitä korkeampi gini-indeksi on, sitä keskityneempi jakauma on, ja sitä voimakkaammin ammattijakauma siis keskittyy harvoihin ammatteihin. Ja vastaavasti, mitä alhaisemman arvon gini-indeksi saa, sitä tasaisempi on ammattijakauma ja sitä suurempi on suhteellinen ammattikirjo. Voisi ajatella, että jos tutkinnon suorittaneiden määrä on suuri, myös ammattikirjo on keskimääräistä suurempi ja siten jakauman keskittyminen vähäisempi. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla ammattijakaumien gini-indeksien ja tutkinnon suorittaneiden lukumäärän välillä tällaista riippuvuutta ei löytynyt. Korrelaatiokerroin on $-0,28$ ($p=0,3898$), eikä se ole tilastollisesti merkitsevää. (Selvää tilastollista riippuvuutta tähän suuntaan esiintyi aiemmassa kulttuurialaa käsitelleessä raportissa sekä luonnonvara- ja ympäristöalan aineistossa. Sen sijaan humanistisella ja kasvatusalalla, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, luonnontieteiden alalla, tekniikan ja liikenteen alalla tai sosiaali-, terveys- ja liikunta-alalla tällaista riippuvuutta ei löytynyt.)

Oheiseen kuvioon on piirretty opintoalojen ammattijakaumien gini-indeksien standardoitujen arvojen ja tutkinnon suorittaneiden lukumäärän standardoitujen arvojen piste-kuvio matkailu-, ravitsemis- ja talousalalla.

Kuvio 20. Opintoalojen ja koulutusasteiden ammattijakaumien gini-indeksit contra tutkinnon suorittaneiden lukumäärät; standardoidut arvot, matkailu-, ravitsemis- ja talousala

Olettamusta, että suuri tutkintojen määrä johtaisi suureen ammattikirjoon ja hajautuneeseen ammattirakenteeseen tukevat nelikentässä osiot ylhäällä vasemmalla (pieni tutkintojen määrä ja keskittynyt ammattijakauma) ja alhaalla oikealla (suuri tutkintojen määrä ja hajautunut ammattirakenne). Näihin nelikentän osioihin sijoittuu 11 tutkinnosta kuusi, joista kaksi on raja-tapauksia.

Kuvioon on piirretty myös pienimmän neliösumman trendiviiva, joka heijastaa korrelaatiota. Kuviosta käy hyvin selville, että selvää tilastollista riippuvuutta tutkinnon suorittajien lukumäärän ja ammattijakauman keskittyneisyyden välillä ei ole tällä koulutusallalla.

Edellä on siis kuvattu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneita. Raporttisarjassa on aiemmin ilmestynyt:

- **Koulutuksesta työmarkkinoille. Osa 1. Humanistinen ja kasvatustieteiden ala.**
Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2015:4
- **Koulutuksesta työmarkkinoille. Osa 2. Kulttuuriala.**
Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2015:5
- **Koulutuksesta työmarkkinoille. Osa 3. Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala.** Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2015:6
- **Koulutuksesta työmarkkinoille. Osa 4. Luonnontieteiden ala.**
Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2015:7
- **Koulutuksesta työmarkkinoille. Osa 5. Tekniikan ja liikenteen ala.**
Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2015:10
- **Koulutuksesta työmarkkinoille. Osa 6. Luonnonvara- ja ympäristöala.**
Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2016:2
- **Koulutuksesta työmarkkinoille. Osa 7. Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala.**
Helsingin kaupungin tietokeskus. Tutkimuskatsauksia 2016:3

Seuraava julkaisu tulee käsittelemään koulutusalaan ”Muu koulutus”, joka sisältää lähinnä suojelu- ja vartiointialan koulutusta.

KIRJALLISUUTTA

Koulutusopas 2007. Ammatillinen ja lukiokoulutus. Opetushallitus, Rauma 2006

Ammattikorkeakoulujen valintaopas - yrkeshögskolornas urval 2007. Opetushallitus

Yliopisto-opinnot - universitetsstudier 2005-2007. Opetushallitus, Loviisa 2005

Ammattikorkeakouluopinnot - yrkeshögskolestudier 2005-2007. Opetushallitus,

Korkeakouluopinnot - högskolestudier 2007-2009. Opetushallitus 2007

Aikuiskoulutuslinjat - linjer för vuxna. Opetushallitus, Rauma 2006

LIITETAULUT

Liitetäulu 1. Helsingissä työssä olevat matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet äidinkielen ja sukupuolen mukaan; koulutusala, opintoala, koulutusaste

Koulutusala, opintoala, koulutusaste	Työlliset yhteensä	Äidinkieli, %			Sukupuoli, %	
		<i>Suomi</i>	<i>Ruotsi</i>	<i>Muu</i>	<i>Mies</i>	<i>Nainen</i>
Kaikki työlliset yhteensä	378 158	89,2	5,7	5,1	46,9	53,1
Ammatillinen toinen aste	85 997	92,9	3,4	3,7	50,4	49,6
Ammattikorkeakoulu	92 010	93,1	4,9	2,0	39,7	60,3
Yliopisto	85 240	87,9	8,8	3,3	46,7	53,3
8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	17 726	92,6	4,0	3,4	28,4	71,6
Ammatillinen toinen aste	13 133	92,4	3,6	4,0	30,6	69,4
Ammattikorkeakoulu	4 355	92,8	5,3	1,9	22,8	77,2
Yliopisto	238	97,5	2,5	0,0	6,7	93,3
801 Matkailuala	2 186	90,3	6,5	3,2	14,0	86,0
Ammatillinen toinen aste	687	88,5	3,6	7,9	10,9	89,1
Ammattikorkeakoulu	1 494	91,1	7,8	1,1	15,4	84,6
Yliopisto	5	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0
802 Majoitus- ja ravitsemisala	12 689	92,7	3,9	3,4	34,8	65,2
Ammatillinen toinen aste	10 945	92,6	3,7	3,6	35,4	64,6
Ammattikorkeakoulu	1 744	92,9	5,2	1,9	31,0	69,0
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	729	95,1	2,6	2,3	7,4	92,6
Ammatillinen toinen aste	272	92,6	2,6	4,8	8,5	91,5
Ammattikorkeakoulu	224	95,5	2,7	1,8	6,7	93,3
Yliopisto	233	97,4	2,6	0,0	6,9	93,1
805 Puhdistuspalvelut	889	92,0	1,1	6,9	7,0	93,0
Ammatillinen toinen aste	723	90,6	1,2	8,2	5,8	94,2
Ammattikorkeakoulu	166	98,2	0,6	1,2	12,0	88,0
899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus	1 233	94,2	3,4	2,4	15,2	84,8
Ammatillinen toinen aste	506	94,9	4,7	0,4	0,0	100,0
Ammattikorkeakoulu	727	93,8	2,5	3,7	25,9	74,1

Liitetaulu 2. Helsingissä työssä olevat matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet iän mukaan; koulutusala, opintoala, koulutusaste

Koulutusala, opintoala, koulutusaste	Työlliset yhteensä	Ikäryhmät			
		18 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34
Kaikki työlliset yhteensä	378 158	1,6	8,0	12,5	12,7
Ammatillinen toinen aste	85 997	0,7	8,7	12,4	11,5
Ammattikorkeakoulu	92 010	0,0	1,4	12,6	15,4
Yliopisto	85 240	0,0	0,6	9,7	15,6
8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	17 726	0,6	8,0	15,8	15,1
Ammatillinen toinen aste	13 133	0,8	10,2	13,4	11,8
Ammattikorkeakoulu	4 355	0,0	1,7	23,5	25,2
Yliopisto	238	0,0	0,0	4,6	10,9
801 Matkailuala	2 186	0,0	8,3	26,6	16,7
Ammatillinen toinen aste	687	0,1	21,1	25,3	4,8
Ammattikorkeakoulu	1 494	0,0	2,4	27,0	22,1
Yliopisto	5	0,0	0,0	80,0	20,0
802 Majoitus- ja ravitsemisala	12 689	0,8	9,4	14,5	15,4
Ammatillinen toinen aste	10 945	0,9	10,7	13,8	13,3
Ammattikorkeakoulu	1 744	0,0	1,3	19,2	29,0
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	729	0,1	2,2	10,0	11,7
Ammatillinen toinen aste	272	0,4	5,9	14,0	5,5
Ammattikorkeakoulu	224	0,0	0,0	12,5	20,1
Yliopisto	233	0,0	0,0	3,0	10,7
805 Puhdistuspalvelut	889	0,1	0,7	4,4	8,1
Ammatillinen toinen aste	723	0,1	0,8	5,4	7,1
Ammattikorkeakoulu	166	0,0	0,0	0,0	12,7
899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus	1 233	0,1	1,5	21,1	16,1
Ammatillinen toinen aste	506	0,2	0,0	0,2	0,4
Ammattikorkeakoulu	727	0,0	2,5	35,6	27,0

Liitetäulu 2. Helsingissä työssä olevat matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet iän mukaan; koulutusala, opintoala, koulutusaste *jatkuu*

							Mediaani-ikä
35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 -	
12,5	13,4	11,9	11,2	10,4	5,3	0,5	41,0
11,9	14,6	13,0	12,2	10,4	4,3	0,3	41,6
15,0	16,6	13,8	11,3	9,3	4,3	0,3	41,7
15,3	14,3	13,0	12,2	11,6	6,8	0,8	43,1
13,6	14,4	11,3	10,0	7,9	3,2	0,2	38,9
11,7	14,1	12,3	12,0	9,7	3,8	0,2	40,7
19,8	15,2	8,1	3,7	2,0	0,7	0,1	34,9
9,7	12,6	15,5	17,6	14,7	13,4	0,8	48,9
14,7	14,6	9,9	5,6	2,7	1,0	0,0	34,5
8,3	11,4	10,5	10,2	5,4	2,9	0,0	33,6
17,7	16,1	9,7	3,5	1,4	0,1	0,0	34,7
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	28,1
13,3	14,4	11,2	10,0	7,9	2,9	0,1	38,7
11,9	14,1	11,9	11,1	8,8	3,2	0,2	39,7
22,1	15,8	6,7	3,2	2,0	0,6	0,1	35,1
10,7	11,1	12,2	16,2	14,3	11,0	0,5	46,7
11,0	9,6	7,4	15,4	17,3	13,2	0,4	47,5
11,2	11,2	14,3	15,2	9,8	5,4	0,4	42,8
9,9	12,9	15,9	18,0	15,0	13,7	0,9	49,3
18,1	18,7	17,3	13,9	13,5	4,9	0,2	45,0
15,9	15,5	17,8	16,0	15,9	5,3	0,1	46,5
27,7	32,5	15,1	4,8	3,0	3,6	0,6	41,5
13,4	12,8	9,3	11,4	9,8	4,5	0,2	39,2
4,9	18,2	16,4	25,7	22,7	10,9	0,4	51,9
19,3	9,1	4,4	1,4	0,8	0,0	0,0	32,2

Liitetaulu 3. Helsingissä työssä olevat matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet työnantajasektorin mukaan; koulutusala, opintoala, koulutusaste

Koulutusala, opintoala, koulutusaste	Työlliset yhteensä	Työnantajasektori					
		Valtio	Kunta	Yksityinen sektori	Valtio-enemm. Oy	Yrittäjät	Muu
Kaikki työlliset yhteensä	378 158	11,7	15,8	63,6	3,8	5,0	0,2
Ammatillinen toinen aste	85 997	6,7	20,7	63,0	4,0	5,5	0,1
Ammattikorkeakoulu	92 010	9,5	17,8	65,9	2,9	3,8	0,1
Yliopisto	85 240	25,4	15,3	51,8	2,5	4,7	0,2
8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	17 726	5,4	14,6	72,0	4,5	3,4	0,1
Ammatillinen toinen aste	13 133	5,2	17,1	70,5	3,6	3,6	0,1
Ammattikorkeakoulu	4 355	4,6	7,0	78,1	7,4	2,8	0,1
Yliopisto	238	29,4	14,3	49,2	1,7	5,5	0,0
801 Matkailuala	2 186	5,7	3,7	73,9	14,5	2,1	0,1
Ammatillinen toinen aste	687	4,7	5,5	74,4	12,4	2,9	0,1
Ammattikorkeakoulu	1 494	6,1	2,9	73,7	15,5	1,7	0,1
Yliopisto	5	20,0	0,0	80,0	0,0	0,0	0,0
802 Majoitus- ja ravitsemisala	12 689	4,4	13,5	75,2	3,1	3,8	0,1
Ammatillinen toinen aste	10 945	4,6	14,6	73,9	3,0	3,8	0,1
Ammattikorkeakoulu	1 744	3,0	6,8	83,4	3,4	3,4	0,0
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	729	12,9	22,9	56,0	3,7	4,5	0,0
Ammatillinen toinen aste	272	4,8	36,4	48,9	7,0	2,9	0,0
Ammattikorkeakoulu	224	5,4	15,2	72,3	1,8	5,4	0,0
Yliopisto	233	29,6	14,6	48,5	1,7	5,6	0,0
805 Puhdistuspalvelut	889	12,3	45,8	37,9	1,5	2,6	0,0
Ammatillinen toinen aste	723	13,0	48,3	35,4	1,2	2,1	0,0
Ammattikorkeakoulu	166	9,0	34,9	48,8	2,4	4,8	0,0
899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus	1 233	5,8	17,8	70,0	4,1	2,3	0,1
Ammatillinen toinen aste	506	8,3	32,8	51,8	4,9	2,2	0,0
Ammattikorkeakoulu	727	4,0	7,4	82,7	3,4	2,3	0,1

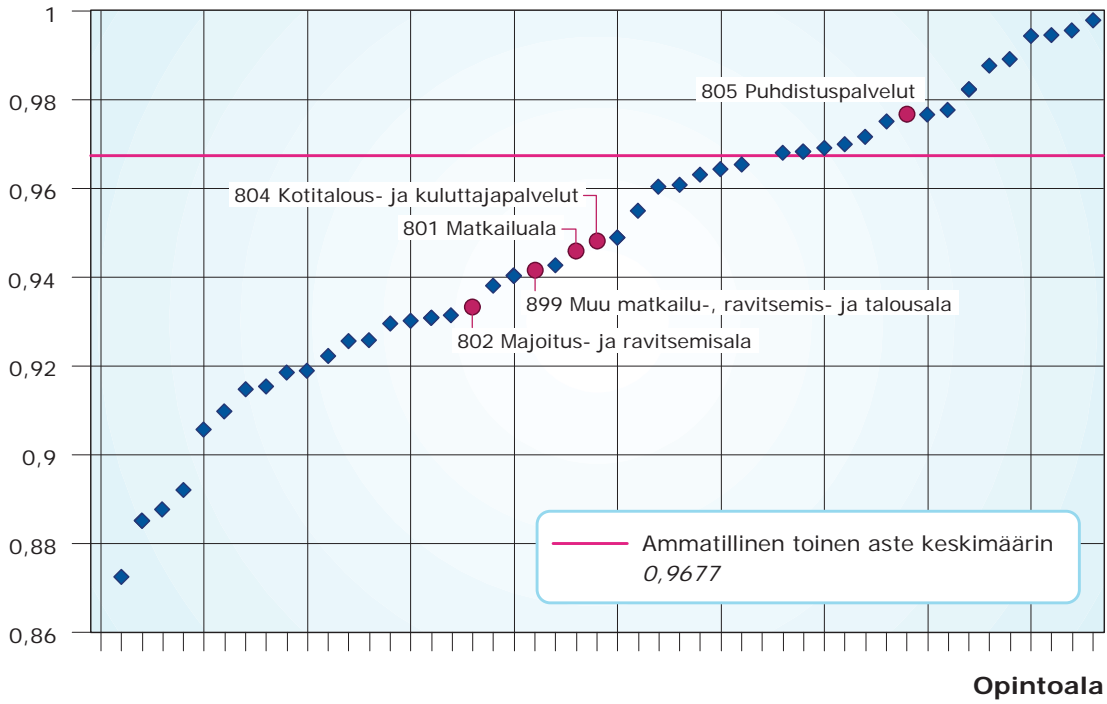
Liitetäulu 4. Helsinkiläiset matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet työmarkkina-
aseman mukaan; koulutusala, opintoala, koulutusaste

Koulutusala, opintoala, koulutusaste	Väestö yhteensä	Työmarkkina-asema		
		Työllinen	Työtön	Työvoiman ulkopuolella
Koko väestö yhteensä	485 559	57,6	5,0	37,4
Ammatillinen toinen aste	93 060	65,8	6,9	27,3
Ammattikorkeakoulu	79 787	74,4	3,8	21,9
Yliopisto	89 147	72,4	3,4	24,2
8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	17 856	71,7	5,8	22,4
Ammatillinen toinen aste	14 112	67,9	6,6	25,5
Ammattikorkeakoulu	3 483	87,5	3,1	9,4
Yliopisto	261	67,8	1,9	30,3
801 Matkailuala	1 998	84,5	4,2	11,4
Ammatillinen toinen aste	690	79,0	5,7	15,4
Ammattikorkeakoulu	1 302	87,4	3,4	9,2
Yliopisto	6	83,3	0,0	16,7
802 Majoitus- ja ravitsemisala	12 708	72,2	6,5	21,3
Ammatillinen toinen aste	11 365	70,3	6,9	22,8
Ammattikorkeakoulu	1 343	88,8	3,1	8,1
804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut	1 035	51,8	3,2	45,0
Ammatillinen toinen aste	578	37,2	4,0	58,8
Ammattikorkeakoulu	202	73,8	2,5	23,8
Yliopisto	255	67,5	2,0	30,6
805 Puhdistuspalvelut	732	79,0	6,0	15,0
Ammatillinen toinen aste	636	77,0	6,4	16,5
Ammattikorkeakoulu	96	91,7	3,1	5,2
899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus	1 383	59,7	3,8	36,4
Ammatillinen toinen aste	843	40,9	4,6	54,4
Ammattikorkeakoulu	540	89,1	2,6	8,3

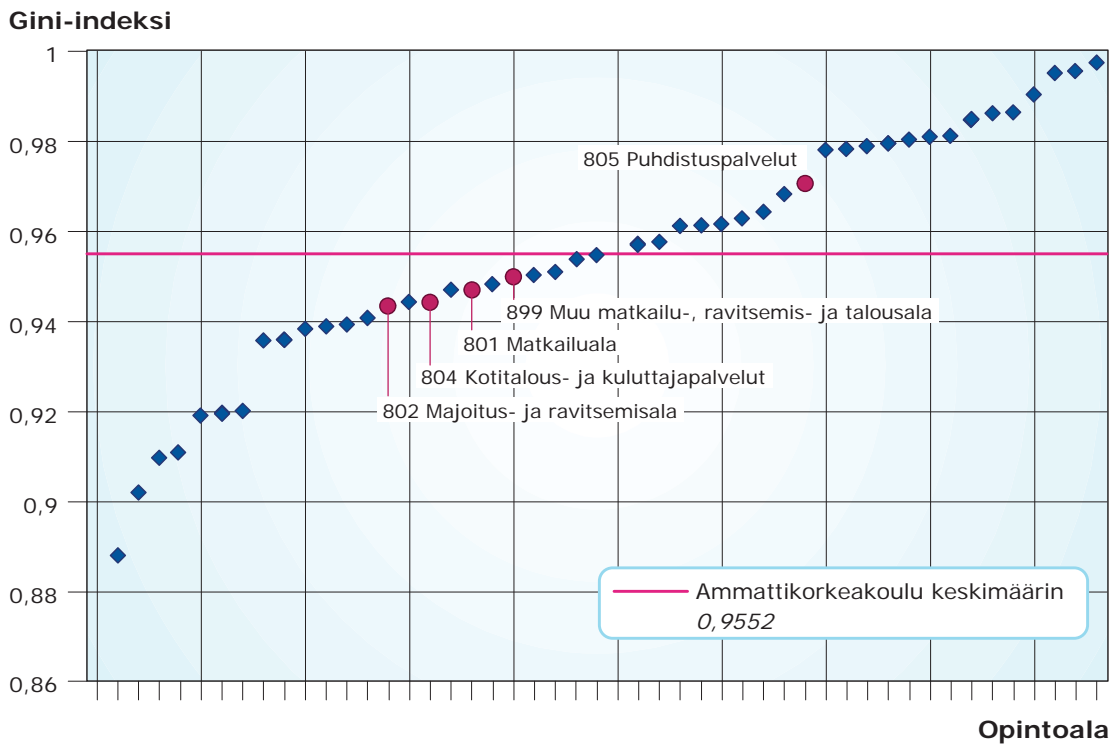
LIITEKUVIOT

Liitekuvio 1. Gini-kertoimet ammattijakaumasta. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opintoalat kaikkien opintoalojen joukossa, ammatillinen toinen aste

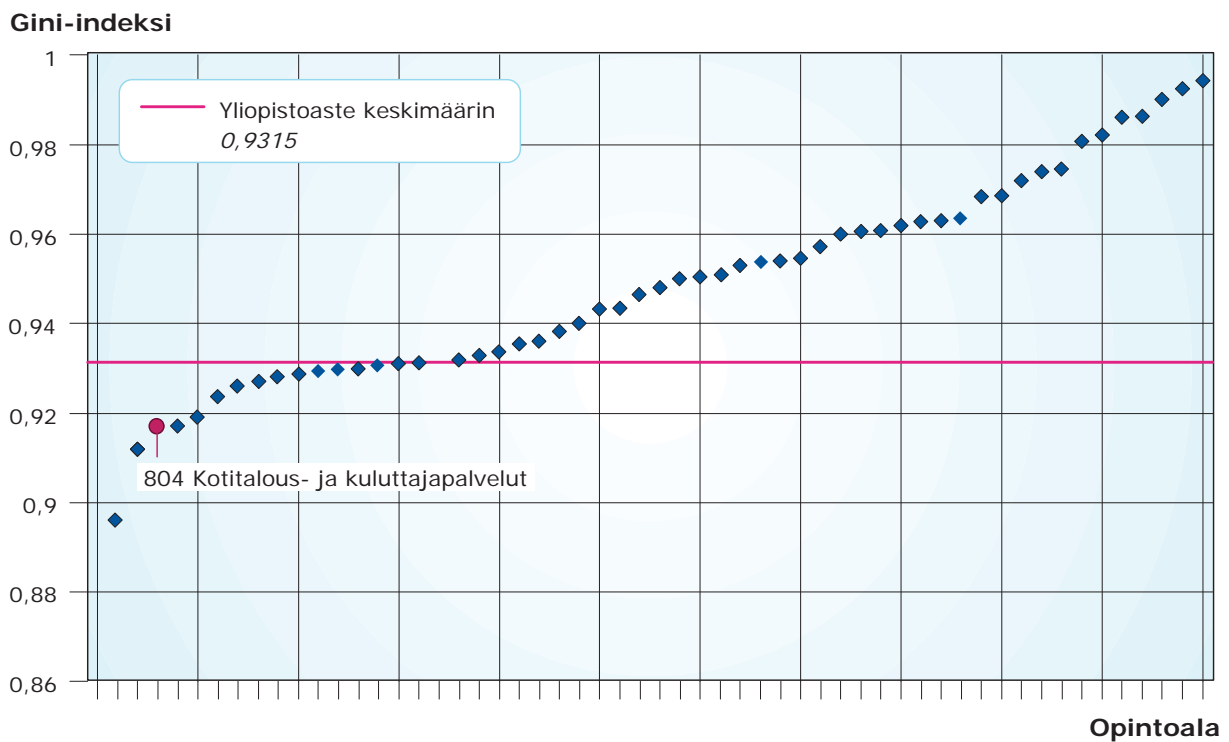
Gini-indeksi

Liitekuvio 2. Gini-kertoimet ammattijakaumasta. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opintoalat kaikkien opintoalojen joukossa, ammattikorkeakouluaste

Liitekuvio 3. Gini-kertoimet ammattijakaumasta. Matkailu-, ravitsemis- ja talousalan opintoalat kaikkien opintoalojen joukossa, yliopistoaste

LIITE 1

Opetushallinnon koulutusluokitus

Koulutusala	Koulutusaste
0 Yleissivistävä koulutus	1 Ammatillinen toinen aste
1 Humanistinen ja kasvatusala	2 Ammattikorkeakouluaste
2 Kulttuuriala	3 Yliopistoaste
3 Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala	
4 Luonnontieteiden ala	
5 Tekniikan ja liikenteen ala	
6 Luonnonvara- ja ympäristöala	
7 Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	
8 Matkailu, ravitsemis- ja talousala	
9 Muu koulutus	

Koulutusala	Opintoala
1 Humanistinen ja kasvatusala	
	101 Vapaa-aika ja nuorisotyö
	102 Kielitieteet
	103 Historia ja arkeologia
	104 Filosofia
	105 Kasvatustieteet ja psykologia
	106 Opetus- ja kasvatustyö
	107 Teologia
	199 Muu humanistisen ja kasvatustieteiden alan koulutus

2 Kulttuuriala

- 201 Käsi- ja taideteollisuus
- 202 Viestintä ja informaatiotieteet
- 203 Kirjallisuus
- 204 Teatteri ja tanssi
- 205 Musiikki
- 206 Kuvataide
- 207 Kulttuurin- ja taiteiden tutkimus
- 299 Muu kulttuurialan koulutus

3 Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala

- 301 Liiketalous ja kauppa
- 302 Kansantalous
- 303 Hallinto
- 304 Tilastotiede
- 305 Sosiaalitieteet
- 306 Poliittikatieteet
- 307 Oikeustiede
- 399 Muu yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnonala koulutus

4 Luonnontieteiden ala

- 401 Matematiikka
- 402 Tietojenkäsittely
- 403 Geo-, avaruus- ja tähtitieteet
- 404 Fysiikka
- 405 Kemia
- 406 Biologia
- 407 Maantiede
- 499 Muu luonnontieteiden alan koulutus

5 Tekniikan ja liikenteen ala

- 501 Arkkitehtuuri ja rakentaminen
- 502 Kone-, metalli- ja energiatekniikka
- 503 Sähkö- ja automaatiotekniikka
- 504 Tieto- ja tietoliikennetekniikka
- 505 Graafinen ja viestintätekniikka
- 506 Elintarvikeala ja biotekniikka
- 507 Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka
- 508 Tekstiili- ja vaatetustekniikka
- 509 Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka
- 510 Tuotantotalous
- 599 Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus

6 Luonnonvara- ja ympäristöala

- 601 Maatilatalous
- 602 Puutarhatalous
- 603 Kalatalous
- 604 Metsätalous
- 605 Luonto- ja ympäristöala
- 699 Muu luonnonvara- ja ympäristöalan koulutus

7 Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala

- 701 Sosiaaliala
- 702 Terveysala
- 703 Sosiaali- ja terveysala (alojen yhteiset ohjelmat)
- 704 Hammaslääketiede ja muu hammashuolto
- 705 Kuntoutus ja liikunta
- 706 Tekniset terveyspalvelut
- 707 Farmasia ja muu lääkehuolto
- 708 Lääketiede
- 709 Eläinlääketiede
- 710 Kauneudenhoitoala
- 799 Muu sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan koulutus

8 Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

- 801 Matkailuala
- 802 Majoitus- ja ravitsemisala
- 804 Kotitalous- ja kuluttajapalvelut
- 805 Puhdistuspalvelut
- 899 Muu matkailu-, ravitsemis- ja talousalan koulutus

9 Muu koulutus

- 901 Sotilas- ja rajavartioala
- 902 Palo- ja pelastusala
- 903 Poliisiala
- 904 Vankeinhoito

Tekijä(t) Montén, Seppo		
Nimike Koulutuksesta työmarkkinoille Osa 8. Matkailu-, ravitsemis- ja talousala		
Julkaisija (virasto tai laitos) Helsingin kaupungin tietokeskus	Julkaisu-aika 2016	Sivumäärä, liitteet 62
Sarjan nimike Tutkimuskatsauksia - Helsingin kaupungin tietokeskus		Osanumero 2016:4
ISSN(painettu) 1455-7266 ISSN(verkossa) 1796-7236	ISBN(painettu) 978-952-331-104-6 ISBN(verkossa) 978-952-331-105-3	Kieli fin, swe, eng
Tiivistelmä <p>Käsillä olevassa raportissa hyödynnetään aikanaan muuhun tarkoitukseen hankittua, varsin mittavaa tilastoaineistoa. Julkaisussa kuvaillaan ammatillisen tutkinnon suorittaneiden sijoittumista työmarkkinoille: minkälaisiin ammatteihin he ovat sijoittuneet, minkälainen ammattijakauma eri tutkinnon suorittaneilla on, kun sitä verrataan vastaavan tasoisiin muihin tutkintoihin, kuinka eri koulutuksen hankkineet poikkeavat kaikista muista koulutetuista äidinkielen, sukupuolen, iän, työnantajasektorin ja työmarkkina-aseman suhteen. Aineistona on Helsingissä sijaitsevissa työpaikoissa työskentelevät työlliset, mutta työmarkkina-aseman osalta Helsingissä asuva väestö.</p> <p>Aineistoa käydään läpi yksi koulutusala kerrallaan. Koulutusaloja on yleissivistävän koulutuksen lisäksi yhdeksän ammatillista koulutusala. Aineistosta on aiemmin ilmestynyt seitsemän raporttia (humanistinen ja kasvatusala; kulttuuriala; yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala; luonnontieteiden ala; tekniikan ja liikenteen ala; luonnonvara- ja ympäristöala; sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala). Tämän kahdeksannen raportin kohteena on matkailu-, ravitsemis- ja talousala. Ala sisältää yhteensä viisi opintoalaa, joista kaikissa on annettu toisen asteen ammatillista koulutusta ja ammattikorkeakoulutusta ja yhdessä myös yliopistotason koulutusta. Raportissa on siis kuvattu yhteensä 11 erilaisen tutkinnon suorittaneiden taustoja ja työmarkkinoille sijoittumista.</p>		
Asiasanat ammatillinen koulutus, koulutusala, opintoala, koulutusaste, työelämään sijoittuminen, ammatit, ammattijakauma, standardointi, gini-kerroin, matkailu-, ravitsemis- ja talousala		
Hinta hinnaston mukaan	Jakelu puh. 09 310 36293	
Myynti Tietokeskuksen kirjasto, Siltasaarenkatu 18–20 A, 00099 Helsingin kaupunki, puh. 09 310 36377		

KOULUTUKSESTA TYÖMARKKINOILLE

Osa 8. Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

Koulutuksesta työmarkkinoille -raportisarja kuvaa sitä, minkälaisiin ammatteihin eri tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet. Koulutukset ovat ammattijakaumansa suhteen hyvin erilaisia. Jotkut tutkinnot ovat sellaisia, joista suuntaudutaan varsin pieneen määrään ammatteja. Toiset tutkinnot puolestaan ovat luonteeltaan lähempänä ammatillista yleistutkintoa, jolloin koulutuksesta valmistuneiden ammattikirjo on varsin laaja.

Työelämään sijoittumista kuvataan opetushallinnon koulutusluokituksen mukaisesti, yksi koulutusala kerrallaan. Käsillä oleva raportti koskee matkailu-, ravitsemis- ja talousalaa. Samalla tehdään myös vertailua siitä, kuinka matkailu-, ravitsemis- ja talousalan tutkinnon suorittaneet ovat sijoittuneet suhteessa kaikkiin muihin tutkinnon suorittaneisiin.

Julkaisutilaukset
p. 09 310 36293

Internet
www.hel.fi/tietokeskus